

میلاد با سعادت امام حسین (ع) روز پاسدار
حضرت ابوالفضل (س) روز جانباز
و امام زین العابدین (ع) مبارک باد

هفته نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیست و سوم | شماره ۱۱۷۵ | دوشنبه ۸ بهمن ۱۴۰۳ | ۲۶ رجب ۱۴۴۶ | ۲۷ ژانویه ۲۰۲۵ | ۱۶ صفحه

۲ سرمقاله | علی قاسمی | خصوصی خصوصی | ۶ بازار | میثم مهرپور | چرا رشد اقتصادی ۸ درصدی ممکن است؟ | ۱۱ خرد | مصطفی قربانی | جنگ سرد تکرار نمی شود

گزارش صبح صادق از رونمایی مدرن ترین تجهیزات دفاعی نیروی دریایی سپاه
در رزمایش اقتدار پیامبر اعظم (ص) ۱۹

شلیک محرمانه

از شگفتانه های رزمایش پیامبر اعظم (ص) ۱۹ نیروی دریایی سپاه شلیک نسل جدیدی از اژدها از یک زیر سطحی هوشمند سپاه بود که به هدف اصابت کرد. بُرد و مأموریت این اژدر و زیر دریایی هوشمندی که آن را شلیک کرده بود، محرمانه است. همچنین در ادامه روز نخست برگزاری این رزمایش، پهپاد نقطه زنی شلیک شد که فناوری و قابلیت های آن رسانه ای نشد. در این رزمایش برای نخستین بار نیروی دریایی سپاه یکی از مین های پیچیده خود را رونمایی کرد. این مین هم قابلیت های متفاوتی دارد که محرمانه است.

۳
رزمایش

۴
راهبرد

قطب نمای پیروزی!

۳
رزمایش

سلاح های جدید به رخ دشمن کشیده شدند

گزارش صبح صادق از رونمایی مدرن‌ترین تجهیزات دفاعی نیروی دریایی سپاه در رزمایش اقتدار پیامبر اعظم(ص) ۱۹

شلیک محرمانه

احسان بهاری

خبرنگار

سپاه در روزهای اخیر با به نمایش گذاردن تنها گوشه‌ای از دارایی‌های خود در زمینه رزم دریایی از انبوه شناورهای مسلح تا مین‌های دریایی و سامانه‌های وابسته به آنها و نیز به‌کارگیری این تجهیزات در قالب رزمایش پیامبر اعظم(ص) ۱۹ ضمن اعلام پیام صلح و دوستی به کشورهای همسایه و برقراری امنیت در آبراه‌های بین‌المللی، جلوه دیگری از توانایی خود در ایجاد امنیت منطقه حساس خلیج فارس را همراه کشورهای همسایه خلیج فارس به نمایش گذارده و قابلیت ایستادگی خود در مقابل هر گونه تهدیدی را به اثبات رساند.

با همه دشمنان هم‌اوردی داریم

فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در اولین روز رزمایش پیامبر اعظم ۱۹ نیروی دریایی سپاه طی سخنانی گفت: «مجموعه‌ای که امروز به اتفاق فرمانده محترم نیروی دریایی سپاه از آن بازدید کردیم، یکی از پر شمارترین مجموعه‌های نگهداری سامانه‌های شناورهای تهاجمی و موشک‌انداز و مین ریز نیروی دریایی سپاه است.»

سرلشکر سلامی افزود: «هر چند این مجموعه‌ای که امروز ملت عزیز ایران آن را مشاهده می‌کنند، خود یک مجموعه عظیم و با عظمتی است؛ ولی در قیاس با تمامیت قدرت دفاعی نیروی دریایی سپاه، کسر کوچکی از آن است.»

وی با اشاره به آمادگی روز افزون توان رزم و توان دفاعی نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، اضافه کرد: «توان رزم این شناورها و سامانه‌های موشکی مستقر بر روی آنها علاوه بر شناورهای رزمی متعددی است که امروز در پهنه خلیج فارس، در سراسر گستره این آب‌های نیلگون، در حال گشت‌زنی برای سیادت و دفاع از مرزهای آبی میهن اسلامی ما هستند و مضاف بر شناورها و موشک‌اندازها و سایر قابلیت‌هایی هستند که در جزایر و سواحل خلیج فارس و تنگه هرمز مستقر و آماده اجرای مأموریت هستند.»

سردار سلامی خاطر نشان کرد: «به فضل الهی طی سال‌های دور و نزدیک در نیروی دریایی سپاه پیشرفت‌های قابل ملاحظه‌ای هم در کمیت و هم در کیفیت سامانه‌های تهاجمی این نیرو حاصل شده است.»

وی در ادامه سخنان خود تصریح کرد: «سرعت شناورهای رزمی در کنار افزایش برد و عمق دریانوردی آنها و قابلیت آنها برای عبور از امواج، بسا از ارتفاعات بالا و دریاهای متلاطم و قابلیت دریانوردی دور در اقیانوس‌ها برای دفاع پیش‌ساز و مقدم از منافع حیاتی جمهوری اسلامی ایران محصول تلاش‌های گسترده مهندسان و کاربران عملیاتی این سامانه‌ها هم در وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و هم در سازمان جهاد و خودکفایی نیروی دریایی سپاه و در کارخانجات شناورسازی نیروی دریایی است.»

سرلشکر حسین سلامی ادامه داد: «به فضل الهی هم برد دریانوردی، هم سرعت دریانوردی شناورها و هم برد موشک‌های مستقر بر این شناورها و هم دقت آنها و هم قدرت تخریب آنها همگی با هم یک جبهه و یک پیشرفت و ارتقای قابل توجهی یافته است، به شکلی که امروز نیروی دریایی سپاه قادر است علاوه بر جنگ نزدیک، از راه دور و جنگ دور از راه دور و جنگ نزدیک از نزدیک لایه‌های دفاعی متعددی را با حالت راهبردی تهاجمی دنبال کند.»

فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با تأکید بر این مسئله که هر روز بر تعداد تجهیزات و سامانه‌های پیشرفته نیروی دریایی افزوده می‌شود، گفت: «اما به ملت عزیز و بزرگ ایران اطمینان می‌دهیم که جوانان برومند و رشید این ملت قادرند در دریاها در مقابل دشمنان کوچک و بزرگ با هر استعدادی هم‌اوردی شرافتمندانه و بی‌روزمندانانه‌ای را انجام بدهند.»

سردار حسین سلامی اظهار داشت: «این واقعیتی که من در بازدید از سامانه‌های موشکی هوافضا عرض کردم که امروز تونل‌های نگهداری شناورها و موشک‌های ما هر چند بر تعداد و طول‌های بسیار وسیع هستند؛ اما همچنان ما با کمبود فضا برای جای دادن و مترکم‌سازی این توانایی در این سازه‌های نگهداری مواجه هستیم.»

وی گفت: «ما مصمم هستیم بسا اراده قاطع و مستحکم، با همت بلند، گام‌های ثابت و قلب‌های مطمئن رزمندگانمان، هر زمان که اراده کنیم به اذن رهبر معظم انقلاب اسلامی و بسراي دفاع از شکوه این ملت، حادثه‌ها و حماسه‌های بزرگ و تاریخ‌ساز را در عرصه‌های مختلف دفاعی کشور رقم بزنیم.»

دریادار «علیرضا تنگسیری» فرمانده نیروی دریایی سپاه هم با اشاره به تقویت مؤلفه‌های توان رزم نیروی دریایی سپاه، عنوان کرد: «با توجه به اینکه در طول سال تجهیزات جدیدی اعم از شناورهای تندرو، موشک‌های ساحلی، موشک‌های شناور به شناور و تجهیزات دیگری که به این نیرو اضافه شده است، ما در این رزمایش از آنها استفاده می‌کنیم.»

وی با بیان اینکه رزمایش بزرگ نیروی دریایی

یکی از مجموعه شهرهای شناوری نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در اعماق زمین که محل نگهداری انبوهی از شناورهای موشک‌انداز است، با حضور «سرلشکر حسین سلامی» فرمانده کل سپاه رونمایی شد.

در حاشیه رونمایی از شهر زیرزمینی نیروی دریایی سپاه از جدیدترین شناور این نیرو با نام «طارق» رونمایی شد. این شناور با بدنه کربنی قادر است با سرعت حداقل ۱۸۰ کیلومتر بر ساعت موشک‌های کروزش را شلیک کند. به دلیل نوع جنس و طراحی بدنه طارق، رادارهای دشمن این شناور را در حکم یک قایق کوچک ماهیگیری شناسایی می‌کنند.

در این شهر زیرزمینی شناورهای ذوالفقاری نمایش داده شد که سیستم سلاحی و سرچنگی شدیدالانفجار آن ارتقا یافته بودند؛ به گونه‌ای که سه شناور ذوالفقار به‌تتهایی می‌توانند یک ناو هوایی دشمن را متهدم کنند.

البته شناورهای تندرو نیروی دریایی سپاه تنها ذوالفقار و طارق نبوده؛ بلکه آذرخش، سراج، یامهدی (عج)، ذوالجناح، باور... نیز از جمله شناورهای نیروی دریایی سپاه است که به گفته «سردار تنگسیری» فرمانده این نیرو رادار گریز، سرعت تهاجمی بالا و آب خور کم هستند؛ به گونه‌ای که قادرند با سرعت بالا موشک شلیک کنند. آمریکایی‌ها به شناورهای ما «زنبورهای سرخ» می‌گویند، زیرا به‌گفته سردار تنگسیری اگر شناورهای ما ناوهای آنها را نیش بزنند، قطعاً غرق خواهند شد.

نیروی دریایی سپاه پاسداران از ابتدای تأسیس با تحریم مواجه بوده است؛ به گونه‌ای که اولین بگان‌های این نیرو با تغییر کاربری قایق‌های ماهی‌گیری و نصب سلاح سبک بر روی آنها تشکیل شد؛ اما امروز با اتکا به توان داخلی و بومی اقدام به رونمایی از شهرهای زیرزمینی می‌کند. فرمانده نیروی دریایی سپاه در این باره می‌گوید: «هرچه ما را تحریم کردند ما قوی‌تر شدیم.»

شگفتانه‌هایی همراه بود؛ شگفتانه‌هایی که هر کدام از آنها برای غافل‌گیری دشمن در عرصه دریا کافی است.

بهبادهای نقطه‌زن

یکی از این شگفتانه‌ها اژدر شلیک شده از یک زیر سطحی هوشمند سپاه بود که به هدف اصابت کرد. بُرد و مأموریت این اژدر و زیر دریایی هوشمندی که آن را شلیک کرده بود، محرمانه است. همچنین در ادامه روز نخست برگزاری این رزمایش، فناوری بهبود نقطه‌زن شلیک شد که قابلیت‌های آن محرمانه است و در ادامه موشک‌های شناوری سطح به سطح نیز شلیک شدند.

فرار کشتی تجاری انگلیسی

همچنین در این رزمایش برای نخستین بار نیروی دریایی سپاه یکی از مین‌های پیچیده خود رونمایی کرد. این مین، قابلیت‌های متفاوتی در مقایسه با دیگر مین‌های دریایی دارد؛ اما قابلیت‌های دیگر آن محرمانه است. طبق آنچه اعلام شده، تا هر بار شلیک این نوع مین‌ها از ساحل امکان این وجود دارد که صدها مین طی یک ساعت منفجر شوند.

مطابق تصاویر نمایش داده شده از نخستین روز رزمایش، مین‌های موجود در نیروی دریایی سپاه پاسداران داخل راکت‌های مشابه با راکت‌های موجود ساحل به دریای از نوع «فجر ۵» نیروی دریایی سپاه قرار گرفته و شلیک می‌شوند.

صبح روز جمعه (پنجم بهمن ماه) هم، در منطقه عمومی رزمایش، یک کشتی تجاری انگلیسی، بسا وجود اعلام منطقه خطر در محدوده شمال خلیج فارس برای رزمایش نیروی دریایی، به این محدوده نزدیک می‌شد که با هوشیاری قایق‌های گشتی نیروی دریایی سپاه و تغییر مسیر از محل رزمایش دور شد.

توانایی شلیک موشک

از شناوری با سرعت ۹۰ نات

به گفته «سردار علیرضا تنگسیری» فرمانده نیروی دریایی سپاه، دریانوردی با سرعت بالا آن هم سرعتی حدود ۹۰ نات معادل حدود ۱۸۰ کیلومتر بر ساعت در دریا به شناورهای سپاه در خلیج فارس چنان چالاکي منحصربه‌فردی بخشیده است.

این چالاکي به دلیل ساختار خاص در طراحی شناورها و نیز شکل و ساختار ویژه در حمل موشک‌ها و اژدرهاست که از آنها زنبورهای سرخ خطرناکی ساخته که در نیش آنها که موشک‌هایی با برد ۳۰ تا ۱۸۰ کیلومتر با سر جنگی شدیدالانفجار است - می‌تواند هر غول استحکام یافته‌ای را روی دریا از هم پاشد و آن را بی اثر کند.

زنبورهای سرخ خلیج فارس

زنبورهای سرخ خلیج فارس نه تنها خود در ذات خویش از قابلیت مهلک بودن برخوردارند؛ بلکه با هوشمندسازی شیوه‌های رزم آنها و نیز ایجاد قابلیت پشتیبانی بالگردی و بهبودی از آنان در میدان رزم، عملاً به ابزاری چنان قوی و پرخطر بدل شده‌اند که قادرند هر مأموریتی را در کوتاه‌ترین زمان ممکن به انجام رسانده و به تعبیر فرمانده کل سپاه، هم‌اوردی شرافتمندانه و بی‌روزمندانانه را رقم زنند.

سپاه برای ایجاد قابلیت‌های نبرد دور نیز تدارکات ویژه‌ای در نظر گرفته و ساخت شناورهای سنگین در کلاس شهید سلیمانی و نیز ساخت شناورهای بزرگ‌تر در کلاس شهید رودکی یا قابلیت به آب اندازی و از آب‌گیری قایق‌های تندرو گوشه دیگری از تکمیل هندسه قدرت خویش است که می‌توان در مأموریت‌هایی در فواصل دور و در قالب پایگاه‌های متحرک از آنها بهره جست. شگفتانه دیگری از نیروی دریایی سپاه در حوزه تجهیزات دفاعی نیز به گفته فرماندهان در راه است که در زمان و موعد خاص خود اعلام و رونمایی می‌شود.

در روز پایانی رزمایش اقتدار پیامبر اعظم(ص) ۱۹ نیروی دریایی سپاه، موشک‌های دارای هوش مصنوعی قائم و الماس از بهبودهای پیشرفته مهاجر ۶ و ابابیل ۵ شلیک و با موفقیت اهداف دشمن فرضی را نابود کردند.

۳

رزمایش

شماره ۱۱۷۵ | دوشنبه ۸ بهمن ۱۴۰۳

صبح صادق

بازتاب

سلاح‌های جدید

به رخ دشمن کشیده شدند

روزنامه صهیونیستی جروزالم پست: نیروی دریایی سپاه، تازه‌ترین تسلیحات خود را به رخ کشید

وبگاه شبکه خبری انگلیسی به موضوع رونمایی از پایگاه زیرزمینی نیروی دریایی توجه داشت و نوشت: «ایران از پایگاه زیرزمینی نیروی دریایی سپاه با قابلیت مقابله با «دشمنان کوچک و بزرگ» رونمایی کرده است. این بخشی از یک پایگاه مخفی است که در عمق ۵۰۰ متری در مکانی نامشخص در خلیج فارس ساخته شده است.»

وبگاه «بالگرین میلیتری» نیز نوشت، در مقایسه با تسلیحات آمریکا و رژیم صهیونیستی، عمق ۵۰۰ متری برای یک پایگاه موشکی قابل توجه به نظر می‌رسد. این یک موقعیت نسبتاً عمیق است که می‌تواند محافظت برابر حملات هوایی یا موشک‌های کروز را ایجاد کند.

این وبگاه با اشاره به رزمایش‌های اخیر نیروهای مسلح ایران نوشت: «تمرکز سپاه پاسداران بر حفظ سطح بالای عملیاتی است، به طوری که اطمینان حاصل می‌کند که نیروهایش می‌توانند به سرعت به حملات دشمن پاسخ دهند.»

روزنامه صهیونیستی «جروزالم پست» نیز نوشت: «ایران با نمایش تصاویری از پایگاه نیروی دریایی سپاه، تازه‌ترین تسلیحات خود را به رخ کشید. این دومین فیلمی است که تهران از زرادخانه خود قبل از مراسم تحلیف ترامپ منتشر می‌کند.»

وبگاه تحلیلی «گلوبال پاور» نیز در تازه‌ترین رتبه‌بندی نیروهای مسلح جهان، ایران را از حیث قدرت آتش در جایگاه شانزدهم بین ۱۴۵ کشور جهان قرار داد. گلوبال پاور با قرار دادن ایران در جایگاه شانزدهم جهان ساختار نظامی نیروهای مسلح ایران را بررسی کرد. نیروی دریایی ایران نیز متشکل از ناوچه‌ها و ناوهای موشک‌های هدایت‌شونده است که برخی از آنها بومی هستند. مهم‌ترین موجودی فعال تعداد قابل توجهی قایق‌های تندرو و موشک‌انداز است. صنایع داخلی ایران هر دهه بیشتر و بیشتر به نیازهای نیروی دریایی ایران کمک می‌کند.

این درحالی است که با نمایش شهر زیرزمینی نیروی دریایی سپاه در عمق زمین ضدانقلاب و رسانه‌های منتسب به آن در مورد این اقدام مهم سپاه پاسداران در شوک رفته و سکوت کردند. رونمایی از شهر جدید زیرزمینی نیروی دریایی سپاه و شناورهای جدید و ارتقا یافته آن در حالی مطرح می‌شود که پیش از آن رسانه‌های ضد انقلاب در گزارش‌های گوناگون و به طور مستمر تلاش می‌کردند قدرت جمهوری اسلامی ایران را به تمسخر بگردانند. در یکی از گزارش‌های ضدانقلاب گفته شده بود که جمهوری اسلامی با چند شناور در گذرگاه‌ها قرار است به رژیم صهیونیستی حمله کند، شما خود زده شده هستید بعد می‌خواهید به رژیم صهیونیستی حمله کنید. ضدانقلاب و رسانه‌های منتسب به آن همواره به دنبال نشان دادن ایران ضعیف هستند و در این باره از هیچ اقدامی کوتاهی نکرده و به‌طور مستمر با تولید گزارش‌های گوناگون این موضوع را نمایش داده‌اند حتی نشریات و رسانه‌های غربی نیز با طرح ادعای «ضربه اسرائیل به محور مقاومت» مدعی ضعیف‌شدن ایران شده بودند. حال با این رونمایی‌ها رسانه‌های ضدانقلاب در شوک کامل قرار گرفته به گونه‌ای که تاکنون هیچ گونه واکنشی نسبت به این توانایی و اقتدار نداشته‌اند.

ترامپ و چشم اسفندیار ایران

زهراتوچیدیان

دبیر گروه بین‌الملل

در حالی که برخی رسانه‌های غربی در تلاشند بازگشت ترامپ به کاخ سفید را اتفاق هولناکی برای ایران نشان داده و تحولات اخیر منطقه، از جمله شهادت سید حسن نصرالله و سقوط اسدرا تضعیف ایران تعبیر کنند، نشریه «فارین پالیسی» روایت‌های تضعیف ایران را اغراق‌آمیز خواند و در گفت‌وگو با کارشناسان تقابل مستقیم میان دو کشور را با توجه به قدرت ایران، غیرممکن دانست.

این نشریه با بیان اینکه رویکرد فشار حداکثری در دوره اول ترامپ موفقیت‌آمیز نبود، نوشت: «برنامه هسته‌ای تهران اکنون حتی از زمانی که ترامپ از توافق هسته‌ای خارج شد، پیشرفته‌تر شده است. زمان تخمین دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای (بریک اوت) در حال حاضر تنها یک تا دو هفته است. به گفته کارشناسان، [ادعای] تضعیف دولت ایران نباید اغراق‌آمیز باشد؛ ایران هنوز می‌تواند از خود دفاع کند.»

«نایسان رفعتی» تحلیلگر ارشد ایران در گروه بین‌المللی بحران در این باره گفت: «ایران همچنان از طریق حملات موشکی و متحدانی که قادرند به منافع آمریکا و متحدانش در منطقه آسیب برسانند، توان آسیب رساندن به دشمنان خود را دارد. ایران

هنوز قدرت نظامی دارد. سپاه پاسداران هنوز وجود دارد. ناوگان موشک‌های بالستیک همچنان پابرجا هستند. آنها هنوز پهپاد دارند و ایران همچنان در خلیج [فارس] حضور دارد.»

رفعتی با اشاره به رزمایش نظامی عظیم ایران در اول ژانویه افزود: «ایران هنوز توانمندی‌هایی دارد که می‌تواند با آن تحدی کند.» این رزمایش که برای آزمایش پدافند هوایی این کشور بود، شبیه‌سازی حمله هوایی به تأسیسات هسته‌ای نطنز ایران بود. وی با طرح این ادعا که ایران تضعیف شده است، تصریح کرد: «برخی در واشنگتن می‌گویند که تهران برای برقراری مجدد بازدارندگی و تقویت موقعیت منطقه‌ای و جهانی خود ممکن است به دنبال سلاح هسته‌ای باشد، اما هنوز هیچ نشانه‌ای مبنی بر تأیید این ادعا، وجود ندارد. همچنین سیگنال‌هایی از تهران به گوش می‌رسد که نشان می‌دهد به گفت‌وگو با دولت ترامپ علاقه‌مند هستند.»

«گریگوری برو» تحلیلگر اوراسیا گروپ، با تأکید بر اینکه ایران متحدان خود را هم در عراق و هم در یمن حفظ کرده، گفت: «ایران ناتوان نیست. حوثی‌ها در یمن که بارها در پاسخ به جنگ غزه به کشتی‌های تجاری در دریای سرخ حمله کردند، علی‌رغم تعهد به محدود کردن حملات پس از توافق آتش‌بس اسرائیل، همچنان تهدیدی [علیه منافع آمریکا و شرکایش] هستند.» وی

با بیان اینکه رزمایش‌های ایران برای ارسال پیام «بسیار واضح» به دشمنان طراحی شده‌اند، پیام رزمایش اخیر را این طور تفسیر کرد: «ما ارتش بزرگی داریم و کشور بزرگی هستیم. شاید ما پر زرق و برق‌ترین اسباب بازی‌ها را نداشته باشیم، اما تجهیزات زیاد و شمار زیادی نیروی نظامی داریم و قادر به دفاع از خود هستیم. در شهرهای زیرزمینی موشک‌هایی داریم که می‌توانند در برابر بمباران مقاومت کنند. ما یک برنامه هسته‌ای داریم که با پدافند هوایی از آن محافظت می‌کنیم. اگر به سراغ قلعه و دژ مستحکم ما بیایید، عواقب [ناخوشایندی] در انتظار شماست.»

نشریه فارین پالیسی با اشاره به حملات پهپادی و موشکی ایران به رژیم صهیونی در سال میلادی ۲۰۲۴، حملات آتی را چالشی برای آمریکا و اسرائیل خواند و به نقل از «برو» نوشت: «سرنوشتی پهپادها و موشک‌ها [برای رژیم صهیونیستی و آمریکا] هزینه بسیاری دارد. هم آمریکا و هم اسرائیل منابع محدودی در دفاع هوایی برای مقابله با پهپادها و موشک‌ها و رهگیری آنها دارند.» وی افزود: «اگر ایران بار دیگر حملات موشکی و پهپادی گسترده دیگری علیه اسرائیل داشته باشد، پرتابه‌های بیشتری می‌توانند از سامانه‌های دفاعی عبور کنند و آمریکا و اسرائیل قادر به سرنوشتی تمام آنها نیستند چون ابزار کافی در اختیار ندارند.»

تحلیل

فرااموشی کلمه محبوب!

مروری بر نخستین روز ریاست جمهوری ترامپ

احتیاج دارد و این مسئله در روز اول حل نخواهد شد.

«جاش لیبسکی» از مدیران ارشد این اندیشکده عنوان داشت: «شگفت‌آور بود که ترامپ نسبت به کلمه محبوب خود، یعنی «تعرفه‌ها»، به این اندازه کم‌توجهی کرد.» وی که قبلاً پیش‌بینی کرده بود ترامپ یک آغاز محتاطانه خواهد داشت، اضافه کرد: «اگر ترامپ بخواهد تعرفه‌های شدید و فوری را که در دوران تبلیغات انتخاباتی وعده داده بود، اجرا کند، بازار سهام بدون شک واکنش منفی نشان خواهد داد؛ ضمن آنکه اقدام متقابل از سوی کشورهای هدف هم می‌تواند تورم را افزایش دهد.»

«راشل ریزو» دیگر عضو ارشد این اندیشکده موضوع «اوکراین» را بحث فراموش شده ترامپ خواند و اظهار داشت: «تیم امنیت ملی ترامپ حمایت خود را از تحریم‌های قوی‌تر علیه مسکو، توقیف دارایی‌های مسدود شده روسیه و فشار برای صلح از طریق مذاکره در اوکراین نشان داده است؛ اما ترامپ به کاهش تعهد آمریکا به دفاع از اروپا تمایل دارد.»

«ترامپ» در سخنرانی تحلیف خود و سپس با صدور مجموعه‌ای از دستورات اجرایی، وعده خود مبنی بر اعمال تغییرات ۱۸۰ درجه‌ای نسبت به بسیاری از سیاست‌های رئیس جمهور پیشین را عملی کرد. چند نفر از کارشناسان ارشد اتاق فکر آمریکایی «شورای آتلانتیک» روز اول ریاست جمهوری ترامپ را تحلیل کردند.

«متیو کرونینگ» معاون این اندیشکده معتقد است: «سخنران ترامپ بیشتر حول محور «اول آمریکا» بود و تنها به صورت مختصر از مزیت‌ها، پاناما و چین به عنوان کشورهای خارجی یاد شد.»

«توماس واریک» دیگر عضو این اندیشکده، مسائل مرزی را مهم‌ترین بخش سخنان ترامپ دانست. ترامپ در مرز، وضعیت اضطراری اعلام کرد و به ارتش مجوز داد که در تأمین امنیت مرز کمک کند. وی معتقد است، این اقدام‌ها نتایج فوری به همراه دارد؛ اما نباید انتظار داشت که همه اهداف بلافاصله محقق شود. ترامپ به جز گسترش اختیارات، به میلیاردها دلار برای موفقیت در برنامه‌های امنیت مرزی خود

پنجره

کشتار با هوش مصنوعی

انتشار اسناد خوش خدمتی گوگل به رژیم صهیونیستی

یک رسانه آمریکایی نوشته، اسنادی را رویت کرده که نشان می‌دهد شرکت گوگل برای رقابت با شرکت آمازون به درخواست ارتش رژیم صهیونیستی برای ایجاد دسترسی بیشتر به ابزارهای هوش مصنوعی موافقت کرده است. روزنامه «واشنگتن پست» نوشت: «اسناد بین‌المللی نشان می‌دهد گوگل با وجود تلاش این شرکت برای دوری جستن از تشکیلات امنیت ملی اسرائیل، مستقیماً به وزارت جنگ اسرائیل و نیروهای آن کمک‌رسانی کرده است. این اسناد نشان می‌دهد در هفته‌های آغازین پس از عملیات «طوفان الاقصی» از سوی حماس علیه اراضی اشغالی در ۷ اکتبر ۲۰۲۳، درخواست‌ها برای دسترسی بیشتر وزارت جنگ رژیم صهیونیستی به فناوری هوش مصنوعی این شرکت تشدید شده است.»

بر اساس این گزارش، ارتش رژیم صهیونیستی، درخواستی فوری برای گسترش موارد استفاده آن از یکی از خدمات گوگل موسوم به «پورتکس» داشته است که مشتریان می‌توانند از آن در به‌کارگیری الگوریتم‌های هوش مصنوعی برای اعمال بر داده‌های خودشان استفاده کنند. این رسانه آمریکایی در ادامه نوشت: «این

اسناد نشان می‌دهد تا نوامبر ۲۰۲۴ که حملات اسرائیل غزه را به ویرانه‌ای تبدیل کرده بود، ارتش آن به گوگل برای دریافت آخرین فناوری هوش مصنوعی فشار می‌آورد. طبق اسناد موجود، یکی از کارمندان گوگل در ماه گذشته خواستار ایجاد دسترسی به فناوری هوش مصنوعی «جمینی» گوگل برای ارتش اسرائیل شده بود که می‌خواست از آن برای ایجاد دستیار هوش مصنوعی اختصاصی خود برای فرآیند ذخیره و به‌کارگیری اسناد و صوت‌های ضبط‌شده استفاده کند.»

همکاری گوگل با رژیم صهیونیستی در حوزه هوش مصنوعی با وجود شواهدی از استفاده این رژیم از این فناوری برای اهداف نظامی مرگبار، در حالی است که طبق سیاست‌های هوش مصنوعی گوگل، این شرکت موظف به خودداری از به‌کارگیری فناوری‌هایی است که به افراد آسیب می‌رساند. برنامه حقوق بشری این شرکت می‌گوید گوگل انطباق محصولات و سیاست‌های خود را با استانداردهای بین‌المللی، مانند اعلامیه جهانی حقوق بشر سازمان ملل بررسی می‌کند و از کارمندان خود می‌خواهد نسبت به فعالیت‌های این شرکت حساسیت بیشتری به خرج بدهند.

سیاست رسمی

«مارکو رابینو» وزیر خارجه جدید آمریکا، در جلسه استماع تأییدیه خود گفت: «روسیه و اوکراین باید امتیازاتی برای پایان دادن به جنگ بدهند و پیشنهاد کرد که اوکراین باید از هدف خود برای بازپس‌گیری تمام سرزمین‌هایی که روسیه در دهه گذشته تصرف کرده است، صرف نظر کند.» رابینو افزود: «این سیاست رسمی آمریکاست که جنگ پایان یابد و ما هر کاری که ممکن است برای تحقق آن انجام خواهیم داد.» وی افزود: «یکی دیگر از اهداف سیاست خارجی در دوران ترامپ ترویج صلح است. البته صلح از طریق قدرت و همیشه بدون کنار گذاشتن ارزش‌های ما.»

دولت میلیاردرها

«برنی سندرز» سناتور ایالت «ورمونت» آمریکا نسبت به فضای سیاسی کنونی آمریکا پس از بازگشت «دونالد ترامپ» به قدرت ابراز نگرانی کرد و با اشاره به میلیاردرها و غول‌های فناوری، از جمله «ایلان ماسک»، «مارک زاکربرگ» و «جف بزوس»، گفت که اکنون میلیاردرها دولت آمریکا را کنترل می‌کنند. وی افزود: «وقتی شروع به صحبت درباره الیگارش‌های مردم از مردم متوجه منظور من نشدند. وقتی سه نفر از ثروتمندترین مردان آمریکا در مراسم تحلیف ترامپ پشت سر او می‌نشینند، همه متوجه می‌شوند که اکنون طبقه میلیاردر دولت ما را کنترل می‌کند. ما باید مقابله کنیم.»

تمایل به توافق!

«رافائل گروسو» مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اظهار داشت، با دولت ترامپ درباره توافق با ایران تماس گرفته و امیدوار است «بسیار زود» با دولت دوم ترامپ تعامل کند. وی افزود: «به باور من، دولت ترامپ و تیم او به دستیابی به توافق تازه با ایران تمایل دارد.» گروسو تصریح کرد: «دولت ترامپ از بازگشت به برجام حمایت نخواهد کرد. شرایط میدانی بسیار فراتر از برجام است، زیرا برنامه هسته‌ای ایران بسیار توسعه یافته است.» گروسو با اشاره به ویژگی‌های برجام، گفت: «تفکر معامله‌ای پشت برجام که در اصل، مبتنی بر امتیازات دوجانبه بود، هنوز معتبر است.»

جهان

شماره ۱۱۷۵ | دوشنبه ۸ بهمن ۱۴۰۳

صداقت

پیشخوان

حماس، دوباره در قدرت

«وال استریت ژورنال» نوشت: «پس از آنکه نیروهای صهیونیست با اجرای آتش‌بس در نوار غزه عقب‌نشینی کردند، حماس هزاران نیروی خود را به خیابان‌ها فرستاد تا کنترل را برقرار کند. این امر که در توافق آتش‌بس پیش‌بینی شده بود، نشان می‌دهد حماس همچنان قدرت مسلط در این منطقه است و اسرائیل نتوانسته آن را نابود یا جایگزین کند.» به نوشته این روزنامه، حماس با نمایش نیروهای مسلح و یونیفرم‌پوش خود که با نشان دادن علامت پیروزی در میان تشویق جمعیت در خیابان‌ها راهپیمایی می‌کردند، قدرت خود را نشان داد. این نمایش آشکار قدرت پس از ماه‌ها اختفا در تونل‌های زیرزمینی این پیام را به گروه‌های امدادی و دولت‌ها فرستاد که در فرآیند بازسازی غزه، حماس یک عامل انکارناپذیر است؛ امری که صهیونیست‌ها امیدوار بودند از آن جلوگیری کنند. این روزنامه با طرح این نکته که شیوه تحویل اسرای صهیونیست به نمایندگان این رژیم در واقع نمایش قدرت و اقدامی در راستای سرکشی علیه سرکوب رژیم اشغالگر بوده، گزارش داد بسیاری از صهیونیست‌ها با مشاهده تصاویر نیروهای حماس در غزه نسبت به کارآمدی سیاست‌ها و اهداف نتانیاهو مردد شده‌اند.

سیاست ترامپ در قبال ایران

نشریه «اکنومیست» در آینده‌پژوهی دور دوم ریاست جمهوری ترامپ ادعا کرد، این دوران نه تنها ساختار شکنانه‌تر از دور اول خواهد بود، بلکه جایگزین دیدگاهی از سیاست خارجی می‌شود که از جنگ جهانی دوم بر آمریکا حاکم بوده است. این نشریه در خصوص سیاست احتمالی ترامپ در قبال ایران، تصریح کرد: «در قبال ایران، واکنش او افزایش فشار از طریق تحریم‌ها یا تهدید به زور خواهد بود، یا اینکه به‌سادگی صحنه را ترک کند. این همان انتخابی است که او در مورد اوکراین نیز با آن رویه‌روست. از آنجایی که دونالد ترامپ نسبت به پوتین نفوذ بیشتری بر متحدان آمریکا دارد، مسیر آسان‌تر این است که با پایان دادن به حمایت‌ها و وادار کردن دولت کریف به دادن امتیازات، از اوکراین فاصله بگیرد؛ اما این اقدام اهداف دیگرش را تضعیف خواهد کرد. رها کردن اوکراین باعث مقایسه او با بایدن و خروج ناموفق او از افغانستان خواهد شد. چین ممکن است نتیجه بگیرد که می‌تواند او را به راحتی وادار به عقب‌نشینی کرد.» اکونومیست خاطر نشان کرد: «دونالد ترامپ برای تفکیک منافع شخصی خود از منافع کشورش مناسب نیست، به‌ویژه اگر پول او و اطرافیانش در خطر باشد.»

یادداشت

چرا رشد اقتصادی ۸ درصدی ممکن است؟

میثم مهرپور

کارشناس اقتصادی

دستیابی به رشد پایدار اقتصادی را می‌توان مهم‌ترین هدف تعیین شده در قوانین و اسناد بالادستی کشور دانست؛ چرا که با رشد اقتصادی میزان تولید افزایش یافته و دیگر پارامترهای اقتصادی چون میزان بیکاری، میزان تورم، حجم صادرات و... به صورت مثبتی تحت تأثیر قرار می‌گیرد. از سوی دیگر، موضوع رشد اقتصادی و رشد ۸ درصدی از آن مسائلی است که به دلیل وجود تصریح و تأکید در برنامه‌های توسعه پنج ساله، مسئله‌ای قانونی بوده و همه دولت‌ها موظف به اجرا و تلاش برای تحقق آن هستند. با این حال، گروهی از افراد با نگاه قدر مطلق به موضوع رشد اقتصاد، افزایش رشد اقتصادی را مستلزم سرمایه‌گذاری بیشتری، آن هم فقط سرمایه‌گذاری خارجی دانسته و تحقق رشد‌های بالا بدون سرمایه‌گذاری خارجی را غیرممکن می‌دانند. در این نوشته به اختصار دلایل باطل بودن این نگاه را بیان کرده‌ایم:

اگرچه در ظاهر امر برای رشد اقتصادی باید سرمایه‌گذاری‌های جدید رخ دهد؛ اما نکته‌ای که عموماً این افراد از آن غافل هستند، نگاه نقطه‌ای و ساده‌انگارانه به اقتصاد است؛ یعنی اگر با ۱۰۰ واحد سرمایه‌گذاری، یک درصد رشد اقتصادی ایجاد می‌شود برای رشد بیشتر، لزوماً باید سرمایه‌گذاری‌های جدید صورت گیرد. در حالی که نه در واقعیت و نه در هیچ کجای دنیا چنین امری پذیرفته نیست، بلکه امروزه اقتصادهای دنیا از طریق افزایش بهره‌وری و با ورود علم به تولید با عنوان «اقتصاد دانش‌بنیان» با وجود ثبات نهادهای تولید (اعم از میزان سرمایه‌گذاری و...) در حال رشد تولید هستند. در واقع، بخش قابل توجهی از رشد اقتصادی در کشورهای توسعه یافته ناشی از علمی کردن تولید و افزایش بهره‌وری و نه افزایش سرمایه‌گذاری است. این چنین بود که رهبر معظم انقلاب نیز در سال‌های گذشته شعار «تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین» را به منزله شعار سال انتخاب کردند؛ چرا که در صورت دانش‌بنیان شدن تولید بخش قابل توجهی از افزایش رشد اقتصادی بدون نیاز به سرمایه‌گذاری جدید محقق می‌شود.

ایران چه به لحاظ منابع طبیعی و معدنی و چه حتی به لحاظ منابع مالی یکی از غنی‌ترین کشورهای دنیا به‌شمار می‌رود؛ به گونه‌ای که به دلیل این ظرفیت‌ها، بسیاری از فعالیت‌های اقتصادی که عملاً امکان ایجاد یا رشد در بسیاری از کشورها را ندارند، در ایران قابلیت رشد و شکل‌گیری دارند. علاوه بر این، موضوع منابع ریالی و ارزی فراوانی در کشور وجود دارد که متأسفانه به دلیل عدم ایجاد جذابیت از سوی دولت به سمت تولید نرفته و عموماً صرف فعالیت‌های سودگرایانه شده و می‌شود. یکی از مهم‌ترین اقدامات دولت برای رشد اقتصادی بدون نیاز به سرمایه‌گذاری خارجی را می‌توان ایجاد جذابیت برای حضور این منابع در فعالیت‌های مولد دانست. در حالی که بر اساس تخمین‌های موجود بیش از ۵۰ میلیارد دلار ارز و طلای خانگی در سطح کشور وجود دارد که به طور طبیعی اگر بازدهی حضور این منابع در فعالیت‌های اقتصادی برای دارندگان آنها بیش از نگهداری آن باشد، این منابع می‌تواند در خدمت رونق فعالیت‌های مولد و پروژه‌های بالادستی یا حتی پایین‌دستی نفت و پتروشیمی و... قرار بگیرد که طبیعتاً سودهای بسیار بالایی را نیز برای سرمایه‌گذاران خواهد داشت.

رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین در گفت‌وگو با صبح صادق پاسخ می‌دهد

چرا بازار توافقی به اهدافش نرسید؟

ساحل عباسی

خبرنگار

رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین درباره این چالش‌ها توضیح داد و گفت: «اول اینکه در حال حاضر همچنان رانت ارزی که تا پیش از این برای واردکنندگان ایجاد می‌شد وجود دارد. بسا توجه به اینکه نرخ ارز در بازار توافقی در حال حاضر حدود ۶۵ هزار تومان است و نرخ ارز در بازار آزاد ۸۲ هزار تومان است، پس راه‌اندازی این بازار تفاوتی در مقایسه با قبل در عدم توزیع رانت به نفع واردکننده ایجاد نکرده است و هنوز هم صادرکننده به بهانه تفاوت قیمت، این انگیزه را دارد که ارز خود را وارد بازار توافقی نکند و در بازار آزاد به فروش برساند؛ یعنی این استدلال که با افزایش دستوری نرخ نیما و بعد هم ایجاد بازار توافقی که در دولت چهاردهم انجام شد، رانت ارزی بر چیده می‌شود یا بر چیده شد تا اینجا محقق نشده و همین الان اختلاف قیمت حدود ۱۷ هزار تومانی بین نرخ بازار توافقی و بازار آزاد وجود دارد.»

وی در ادامه بحث به سایر چالش‌ها اشاره کرد و گفت: «برای نمونه، قبلاً در سامانه نیما نرخ ارز ۴۴ هزار تومان بود؛ اما در بازار آزاد دلار با نرخ ۶۰ هزار تومان به فروش می‌رسید. پس تفاوت چندانی بین نرخ‌های قدیم و توزیع رانت قدیم و اکنون ایجاد نشده است که این روند قطعاً باید برطرف شود.»

وی در ادامه بحث افزود: «از سوی دیگر عرضه ارز پتروشیمی‌ها در بازار توافقی ارز منجر به توزیع رانتی برای صادرکنندگان بزرگ ما مثل پتروشیمی‌ها شده است؛ چرا که اینها نسبت به

یک ماه پیش حتی نسبت به دیروز که باید ارز خود را در سامانه نیما عرضه می‌کردند، سود بیشتری می‌کنند؛ چرا که اکنون بابت هر دلار ۲۰ هزار تومان اضافه‌تر دریافت می‌کنند.»

مجیدرضا حریری، فعال اقتصادی در ادامه خاطر نشان کرد: «آنگونه که گفته می‌شود مجموع ارز پتروشیمی‌ها ۱۰ میلیارد دلار است، اگر شما همین ۱۰ میلیارد دلار را ضریب ۲۰ هزار تومان کنید، سود اضافی برای شرکت‌های پتروشیمی تعریف شده است؛ پس اینجا واجب است که دولت این سود را تحت عنوان عوارض صادراتی قبل از اینکه کالای خود را از کشور خارج و صادر کنند، از این شرکت‌ها اخذ کند.»

این فعال اقتصادی و تجاری معتقد است: «هیچ معنی ندارد کسی که سوخت ارزان و خوراک ارزان قیمت از دولت دریافت می‌کند، همچنان ارز را با قیمت ۶۵ هزار تومان و بر اساس نرخ بازار توافقی عرضه کند؛ چرا که این شرکت و بنگاه اقتصادی برای تولید خود از سوسپید و یارانه‌های دولتی بهره‌مند می‌شود؛ یعنی اگر همه چیز بر اساس روابط بازار است، پس در اختصاص نهادهای تولید نیز آنها باید بر اساس روابط بازار دریافت کنند؛ درست نیست آنچه مشمول نرخ‌گذاری سوسپیدی شوند؛ اما اینجا لیبرال شوند و نگاه اقتصاد آزاد داشته باشند! پس تا اینجا کار این اشکال بزرگ و اصلی بر روند اشاره شده وارد است.»

رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین تصریح کرد: «یک اشکال اساسی که وجود دارد، این است

سیستم طراحی شده به نام «بازار ارز توافقی» به دنبال این است که ارزهای حاصل از صادرات به جز ارزهای ناشی از فروش نفت را در یک محل، یعنی همین بازار توافقی تجمیع کند

همچنان رانت ارزی که تا پیش از این برای واردکنندگان ایجاد می‌شد وجود دارد. با توجه به اینکه نرخ ارز در بازار توافقی در حال حاضر حدود ۶۵ هزار تومان است و نرخ ارز در بازار آزاد ۸۲ هزار تومان است، پس راه‌اندازی این بازار تفاوتی در مقایسه با قبل در عدم توزیع رانت به نفع واردکننده ایجاد نکرده است.

مملکت ما فاقد یک رفتار قانونمند آماری است، گمرک جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌کند در ۹ ماهه اول سال بیش از ۲۰ میلیارد دلار محصولات پتروشیمی صادر کرده است؛ در حالی که خود شرکت‌های پتروشیمی اعلام می‌کنند ما ۱۰ میلیارد دلار محصول صادر کرده‌ایم! کدام عدد و آمار درست است؟

افزوده

بهره مرکب

«بهره مرکب» بهره‌ای است که بر اصل سرمایه اولیه و همچنین بر بهره انباشته شده از دوره‌های قبلی سپرده یا وام محاسبه می‌شود. بهره مرکب می‌تواند به‌عنوان بهره بر سود یا سود سود در نظر گرفته شود که سبب می‌شود سپرده یا وام با نرخ بیشتری از نرخ عادی رشد داشته باشد؛ چرا که در نرخ‌های عادی بهره یا سود فقط بر مقدار اصل سرمایه محاسبه می‌شود. نرخ‌هایی که به بهره مرکب تعلق می‌گیرد، به دوره تناوب ترکیب بستگی دارد. هرچه تعداد دوره‌های ترکیب بیشتر باشد، بهره مرکب هم بزرگ‌تر می‌شود. بنابراین در طولانی‌مدت سرمایه اولیه نسبت به سود عادی افزایش پیدا می‌کند.

شاخص

شکست اروپا

«خورخه دسکلارد مازاردو» سفیر و مدیر پیشین سرویس‌های اطلاعاتی اسپانیا، در گفت‌وگو با بخش اسپانیایی زبان شبکه خبری «بی‌بی‌سی» نسبت به سقوط اقتصاد اروپا هشدار داد و پیش‌بینی کرد، تا سال ۲۰۵۰ هیچ یک از کشورهای این منطقه در میان ۱۰ اقتصاد برتر جهان نخواهد بود. با اقتصاد راکد و افزایش شکنندگی سیاسی در فرانسه و آلمان، اروپا در دوران دشواری به سر می‌برد. به این موارد، جنگ در اوکراین و بازگشت دونالد ترامپ به کاخ سفید نیز اضافه می‌شود. ترامپ نیز تهدید کرده است تعرفه‌هایی برای صنایع اروپایی اعمال خواهد کرد که می‌تواند به یک جنگ تجاری برای صادرکنندگان منجر شود.

منهای نفت

۵۵ میلیون دلار

«کیوی» از جمله محصولات ارزآور کشورمان است. «صالح محمدی» رئیس سازمان جهاد کشاورزی گیلان درباره صادرات این محصول گفت: «از ابتدای امسال تاکنون ۳۲ هزار تن کیوی محصول باغ‌های گیلان به ارزش ۵۵ میلیون و ۲۵۰ هزار دلار به ۲۵ کشور، شامل روسیه، هندوستان، بازارهای اتحادیه اوراسیا و حوزه خلیج فارس صادر شده است. پیش‌بینی می‌شود تا پایان امسال ۱۰۰ هزار تن محصول کیوی باغ‌های گیلان به بازارهای خارجی صادر شود. سال گذشته ۲۳۰ هزار تن محصول کیوی از باغ‌های استان برداشت شد. بنابراین با استفاده از این ظرفیت به سبب شرایط اقلیمی مناسب می‌توانیم بیشترین محصول کیوی کشور را صادر کنیم.»

سیدالشهداء (ع) سریع ترین راه رسیدن به توحید

گفتاری از حجت الاسلام و المسلمین سید مهدی میرباقری

یکی از مقاماتی که انسان می شود به آن برسد، مقام «محبت» است. انسان می تواند در مقامی قرار بگیرد که خدای متعال را دوست بدارد. این مقام بسیار بالایی است. همه سهم محبت های ما محبت هم صنف های مان است. انسان آنقدر باید رشد کند که بتواند محبت خدای متعال را در دلش جای دهد، مشتاق حق باشد و او را عبادت کند. خدا را ببوسد و مقابل او خاشع باشد، آن هم توضعی که از سر محبت باشد... ماه شعبان ماه نبی اکرم (ص) است. «هَذَا شَهْرُ نَبِيِّكَ سَيِّدِ رُسُلِكَ» نام این ماه شعبان است. شعبه ای از عنایات الهی است. «شُعْبَانُ الَّذِي حَقَّقَتْهُ مَيْكُ بِالرَّضْوَانِ وَ الرَّضْوَانُ» خدای متعال می فرماید ما او را در پوشش رحمت خودش و رضوان خودش قرار دادیم. اگر کسی وارد ماه شعبان شود، از هر دری وارد شود وارد محیط رحمت خدا شده است... سیدالشهداء (ع) نیز وجود مقدس و چراغی است که در قلب نبی اکرم (ص) روشن شده است.

بیشترین و سریع ترین هدایت و سریع ترین دستگیری تا رساندن به مقام توحید به وسیله سیدالشهداء (ع) است. ایشان بهترین وسیله شفاعت نبی اکرم (ص) هستند. سیدالشهداء (ع) عاشورا را به جان خریدند برای اینکه حقیقت در عالم ظاهر شود. بنابراین، حقیقت در عاشورا ظاهر شده است. عاشورا افق ظهور حقیقت است. سیدالشهداء (ع) همه را دعوت کردند. فرمود: «خدا سفره ای برای من پهن کرده و من بلایی را تحمل می کنم اگر با من همراه شوید، شما را تا قرب خدا می برم.» اینکه سیدالشهداء (ع) داعی الله هستند، به این معناست که وجود مقدس سیدالشهداء (ع) دعوت کننده خداست. سیدالشهداء (ع) در مکه ندا دادند: «مَنْ كَانَ فِينَا بِإِذِلَّةٍ مُهْجَتَهُ مُوْطِنًا عَلَيَّ لِقَاءِ اللَّهِ نَفْسُهُ فُلَيْزٌ حُلٌّ مَعَنَا» اگر کسی حاضر است خوشن را در این راه بدهد و مشتاق لقای خداست و خودش را آماده ملاقات با خدا کرده، با ما همسفر شود. اگر با ما راحل شد ما او را می رسانیم. راحل با مسافر فرق می کند. مسافر می رود، و طوش پشت سرش است و دوباره برمی گردد؛ ولی راحل کوچ نشین است، وطنش پیش رویش است. حضرت فرمود: اگر حاضرید خون

مکتب

بعثت آخرین پیامبر (ص)

حسن نوروزی
کارشناس علوم دینی

اینکه چرا خداوند متعال آخرین و کامل ترین دین آسمانی خود را در محیطی، مانند شبه جزیره عربستان نازل کرد و پیامبر اکرم (ص) را در آنجا مبعوث کرد، از جمله پرسش هایی است که نویسنده در این نوشتار و به مناسبت بعثت پیامبر اعظم (ص) به آن پاسخ داده است. نخستین نکته این بود که عربستان تحت تسلط هیچ گونه حاکمیت سیاسی واحدی نبود. هر قبیله برای خود حاکمیت مستقلی از سایر قبایل داشت؛ به گونه ای که می توان حکومت آنان را نوعی «ملوک الطوائفی» دانست؛ از این رو قدرت آنها پراکنده و فاقد رهبری واحد بود. این وضعیت سبب شد تا مانع عمده ای که در این اعصار به نام «امپراطور» یا «شاه» یا «قدرت مرکزی» در برابر نهضت های مردمی وجود داشته و دارد، در جزیره العرب وجود نداشته باشد. از طرفی هم شرایط به گونه ای بود که انتظار می رفت در آینده ای نه چندان دور انفجار جمعیت در قبایل جزیره العرب شکل بگیرد که همین موضوع می توانست آینده جهان اسلام را تحت الشعاع خود قرار بدهد و رشد چشمگیری داشته باشد. نکته دیگری که آینده دین اسلام را روشن تر می کرد، این بود که هیچ پادشاه خارجی بر این نقطه تسلط نداشت. فقدان سلطه خارجی در جزیره العرب موقعیتی ایجاد کرده بود تا عربستان از قدرت یافتن هر گروه مخالف منافع خود جلوگیری کند. در این وضعیت، بخش های اصلی جزیره العرب برخلاف مناطقی چون یمن، عراق و شام که تحت نفوذ یکی از دو قدرت ایران و روم قرار داشت، منطقه آزاد به حساب می آمد.

شناخت موقعیت اجتماعی جزیره العرب هم در آن دوران حائز اهمیت است؛ به گونه ای که مهم ترین ویژگی حیات اجتماعی جامعه جزیره العرب زندگی قبیله ای بود. افراد در پناه قبیله خود می زیستند و جز سران قبیله کسی بر آنان تسلط نداشت. در این شرایط، افراد مختلف مسلمان در پناه عشیره و قبیله خود محفوظ می ماندند و تنها مسلمانانی چون بلال، عمار... که در مکه طایفه و قبیله و حمایتگری نداشتند، مورد آزار و شکنجه قرار می گرفتند، اگر چه ممکن بود که خانواده یک تازه مسلمان، خود به تعدیبت فرد تازه مسلمان دست زده و او را حبس کنند. رسول خدا (ص) خود از کسانی بود که با حمایت «بنی هاشم» و به ویژه حمایت های دلیرانه ابوطالب (ع) مصونیت داشت. هر چند پیامبر اسلام (ص) با مخالفت هایی از طرف خویشاوندان روبه رو بود؛ اما در یک نگاه کلی قریش حامی او بود و همین موضوع شرایط را برای بعثت پیامبر اکرم (ص) مهیا می کرد. همچنین در نظام اجتماعی اعراب، الگوی مردم، رئیس قبیله بود؛ به گونه ای که مردم قبیله تابع محض رئیس خود بودند و در هر راهی که او قدم می گذاشت، از او پیروی می کردند. افراد قبایل در پذیرش یا رد اسلام بیشتر به رئیس یا رؤسای قبیله خود توجه داشتند و تا وقتی آنها به «دین جدید» نمی گرویدند، افراد عادی قبایل نیز میلی از خود نشان نمی دادند؛ این وضعیت می توانست به همان اندازه که در دوری مردم از اسلام تأثیر داشت، در پذیرش آنها نیز مؤثر باشد. اینها مواردی بود که شرایط را برای بعثت پیامبر اکرم (ص) در عربستان مهیا می کرد.

آیه

تحقق عدالت با عزم مشترک

سیدحسین خاتمی خوانساری
دبیر گروه معارف

مفهوم «عدالت» در قرآن و آموزه های دینی در ابعاد گوناگون انسانی و اجتماعی نقش اساسی دارد. این امر به ویژه در ساختارهای اجتماعی، اقتصادی و اخلاقی برای تحقق جامعه ای سالم و متعادل ضروری است. عدالت از نظر قرآن معیاری برای تقوا و کمال انسانی شناخته شده و نه تنها در عمل فردی، بلکه در سطح اجتماعی نیز باید تحقق یابد. همچنین به معنای قرار دادن هر چیز در جای شایسته اش است. این مفهوم که از آن به منزله پایه و اساس هستی یاد می شود، در ساختارهای اجتماعی و فردی باید مورد توجه قرار گیرد. خداوند در آیه ۱۸ سوره آل عمران، عدالت را نشانه ای از توحید معرفی می کند، به این معنا که بدون وجود عدالت، هیچ نظامی قادر به حفظ نظم و کمال نخواهد بود. بنابراین، عدالت نه تنها در روابط انسانی، بلکه در کائنات و نظام هستی نیز ریشه دارد و این مطلب از دیدگاه دینی تأکید دارد که هر بی عدالتی در حقیقت مخالفت با اصول اساسی آفرینش است؛ زیرا آفرینش دارای نظم و شایستگی است و عدالت از مهم ترین نشانه های نظم آفرینش است. از آنجا که عدالت باید در سطح جامعه پیاده شود، این امر

نیازمند همکاری آحاد جامعه است. قرآن در آیات گوناگون، از جمله آیه ۲۵ سوره حدید و ۲۱ سوره آل عمران، بر اهمیت قیام همگانی برای اجرای عدالت تأکید می کند. اجرای عدالت تنها از سوی یک فرد یا گروه خاص میسر نخواهد شد، بلکه باید تمامی اقشار و طبقات جامعه در آن مشارکت کنند تا عدالت به طور کامل در جامعه محقق شود. در این راستا، وظیفه پیامبران نیز دعوت به اقامه عدالت و قسط بوده است. این وظیفه نه تنها در قالب تعلیم و آموزش؛ بلکه در عمل نیز باید تحقق می یافت؛ به گونه ای که مردم نه تنها با مفهوم عدالت آشنا شوند، بلکه آن را در زندگی اجتماعی خود پیاده کنند. پیامبر اسلام (ص) نیز با الگوهای رفتاری خود، بهترین شیوه برای دعوت به عدالت را به نمایش گذاشت. اجرای عدالت در سطوح گوناگون اجتماعی نیازمند پایبندی به اصول اخلاقی و دینی است. در بسیاری از آیات قرآن، به ویژه در سوره های مانند و نساء، بر رعایت عدالت در روابط اجتماعی، اقتصادی و خانوادگی تأکید شده است. خداوند در آیات ۵۸ و ۱۳۵ سوره نساء از مومنان خواسته است تا در اعمال خود، همواره عدالت را رعایت کنند و حتی در مواردی که احساسات و عواطف شخصی دخالت دارد، از مسیر عدالت منحرف نشوند. اسلام به رعایت حقوق دیگران، به ویژه در روابط نزدیک تر در خانواده تأکید دارد؛ چرا که بی عدالتی در این روابط می تواند تأثیرات

منفی گسترده ای داشته باشد. در قرآن، عدالت اجتماعی به گونه ای مطرح می شود که در آن هر فرد از حقوق و فرصت های برابر برخوردار باشد و نهاد های اجتماعی، دولتی و فردی باید بر اساس این اصول با یکدیگر تعامل کنند. در بعد اقتصادی، عدالت اجتماعی به توزیع عادلانه منابع و رفع نابرابری های اقتصادی اشاره دارد. این امر از طریق اصلاحات اقتصادی، توجه به نیازهای جامعه و زدودن فساد از سیستم های اقتصادی و مدیریتی ممکن است. در این راستا، قرآن و آموزه های دینی تأکید دارند که هر فرد باید سهم خود از امکانات اجتماعی را بر اساس استحقاق و نیاز دریافت کند و هیچ کس نباید مورد ظلم یا بی عدالتی قرار گیرد. تحقق عدالت اجتماعی در جامعه نیازمند تغییر نگرش های فردی و اجتماعی است. این تغییرات باید از طریق اصلاحات در سطح فردی، گروهی و نهادی انجام گیرد. آگاهی بخشی به مردم درباره حقوق خود و حقوق دیگران، زدودن تبعیض های نژادی، قومی و دینی و ایجاد ساختارهای اقتصادی و اجتماعی عادلانه، از جمله اقدامات اساسی در تحقق عدالت اجتماعی است؛ اما موانع مهم در تحقق این عدالت، شامل فساد اداری، تبعیض های نهادینه شده، بی توجهی به حقوق اقشار ضعیف و عدم همکاری توده های مردم است. تا زمانی که نگرش های ناعادلانه از میان برداشته نشود، رسیدن به یک جامعه

سلوک

با کافران دوستی نکنید!

آیت الله محمد تقی بهجت (ره): باید خیلی خیلی ملتفت باشیم که از مفاد «إِنِّي تَارِكٌ فِيمَا تَقُولُونَ» که قرآن و عبرت است و خدا آنها را برای ما قرار داده است، جدا نشوید و گرنه در دار الضیافه گرگ ها قرار می گیرید. همه ملتفت باشید که از قرآن و اهل بیت (ع) که باطن شان یکی است، جدا نشوید به این طرف و آن طرف نروید؛ با کافران و سران شان و افراد مانند آنها، ابدارفاقت و دوستی نداشته باشید. اگر هم یک مصاحبتی با آنان کردید، شما باطل آنها را بگیرید [جدا کنید] و حق را به آنها بدهید، نه اینکه آنها حق شما را از دستتان بگیرند.

احکام

گزارش ظلم

پرسش: آیا بیان ظلم یا خیانت بعضی از مسئولین ادارات در برابر مردم جایز است؟

پاسخ: گزارش دادن ظلم به مراکز و مراجع مسئول برای پیگیری و تعقیب بعد از تحقیق و اطمینان نسبت به آن اشکال ندارد و حتی اگر از مقامات نهی از منکر محسوب شود واجب می گردد، ولی بیان آن در برابر مردم وجهی ندارد بلکه اگر موجب فتنه و فساد و تضعیف دولت اسلامی شود حرام است.

اجوبه الاستفتائات، آیت الله العظمی خاتمی، سؤال ۱۳۹۱

تاریخ نگار

ورود امام (ع) به مکه

سوم شعبان سال ۶۰ هجری روز ورود حضرت اباعبدالله (ع) به مکه مکرمه بود. امام حسین (ع) پس از امتناع از بیعت با یزید بن معاویه، به نشانه اعتراض مدینه را ترک فرمود و به سمت مکه حرکت کرد. ایشان در سوم شعبان سال ۶۰ هجری وارد مکه شد و در حین ورود آیه شریفه «عَسَىٰ أَنْ يَهْدِيَنَا سَبِيلَ اللَّهِ» را تلاوت فرمود. ورود ایشان با استقبال مردم همراه بود. امام حسین (ع) به مدت چهار ماه و پنج روز در مکه اقامت داشت و به روشنگری مسلمانان دست زد. ایشان پس از دریافت دعوت های گسترده از کوفیان، در هشتم ذی الحجه مکه را به قصد کوفه ترک فرمود.

تقویم انقلاب

شهادت نابغه جنگ

سید مهدی حسینی

مورخ و پژوهشگر

روز نهم بهمن سال ۱۳۶۱، جمعی از کادر اطلاعات و عملیات سپاه در یک مقطع زمانی حساس در اثر انفجار خمپاره دشمن به شهادت رسیدند؛ شهیدان عبارت بودند از: «سردار حسن باقاری»، مسئول اطلاعات و عملیات کل سپاه و فرمانده قرارگاه کربلا؛ «سردار شهید دکتر مجید بقایی»، معاون شهید حسن باقاری؛ و «شهید تقی رضوانی»، از روابان مرکز مطالعات جنگ و فرد نزدیک به شهید باقاری.

«سردار رحیم صفوی» در خاطراتش می گوید: «چند دقیقه قبل از اصابت خمپاره به سنگر دیده بانان این عزیزان، [سردار سر لشکر] محمد باقاری از آنجا خارج شده بود و گریه او هم به شهادت می رسید.» وی در ادامه خاطراتش می آورد: «[شهید باقاری] با اینکه خودش یک فرمانده و نابغه نظامی بود، به [شهید] تقی رضوانی خیلی اعتقاد داشت و می گفت: «خیلی تیز و نکته بین است.»»

جالب است بدانیم که شهید باقاری خودجوش و واحد اطلاعات عملیات را در جنگ به وجود آورد. از ابتدای ورود به اهواز، وضعیت مناطق عملیاتی را روی نقشه های جنگی بررسی کرد و با شناسایی و آموزش نیروهای زنده، آنها را روانه محورهای عملیاتی کرد. گزارش های لحظه به لحظه از وضعیت دشمن و نیروهای خودی موجب شد تا فرماندهان بتوانند ارزیابی درستی از صحنه نبرد داشته باشند. او خیلی خوب گمنامه جنگ را در شناخت عمیق و جمع آوری اطلاعات از دشمن دید. نیروهای دشمن از محورهای گوناگون در حال پیشروی بودند و اخبار جامع و دقیقی از چگونگی حمله، مقدار پیشروی و اهداف آنها نبود. همین موضوع موجب سردرگمی فرماندهان، مسئولان و مردم شده بود؛ به گونه ای که خیلی زود شایع شد اهواز در حال سقوط است و وحشت و اضطراب شهر را فرا گرفت. او بلافاصله تیم های شناسایی تشکیل داد و اطلاعات دریافتی را جمع آوری کرد. این در حالی بود که هیچ شبکه ارتباطی بین سیمایی بین جبهه ها وجود نداشت و هیچ نوع کنترل و اشرافی در فرماندهی ها وجود نداشت. در چنین لحظاتی تعیین کننده ای، شهید باقاری نقش اطلاعات را بر جسته کرد.

در مجموع باید گفت، شهید باقاری فقط ۲۸ ماه در جنگ هشت ساله حضور داشت. هرگانه که صاحب نظران دفاع مقدس صحبت می کنند، از این فرمانده با عنوانی، مانند نابغه، درشت مغز، بسیار هوشیار، استراتژیست، طراح، پدر جنگ در سپاه و... نام می برند و این القاب با نام او عجین است.

«شهید حاج قاسم سلیمانی» درباره او می گوید: «او انسانی بسیار متعهد، شجاع، خوش فکر، دلسوز و واقعا مضمض بود. به لحاظ رهبری نظامی، انسان خودساخته و با نبوغی در این زمینه بود. در برخورد با همکاران و مسئولان و در جلساتی که با هم شرکت می کردیم و در کنار هم بودیم، من اصول مدیریت و رهبری را در تمام رفتار و اعمال ایشان می دیدم.»

اظهار نظرهای این چینی درباره شهید باقاری بسیار فراوان است. او هنگامی به شهادت رسید که در آستانه انجام عملیات بزرگ و تعیین کننده جنگ به نام عملیات «والفجر مقدماتی» بودیم. خیلی روشن است که این عملیات از کجاها ضربه خورد و آسیب دید. عملیات والفجر مقدماتی در روز ۱۷ بهمن یعنی کمتر از ۱۰ روز بعد از شهادت حسن باقاری آغاز شد.

دولت امینی و نگرانی های پهلوی

مملکت هست و بنابر این طرح «انقلاب سفید» معروف در همین مسافرت ریخته شد و کوشید آمریکایی ها را ارضی سازد تا امینی را کنار گذارند و با مهره هایی که خود او معرفی می کند، اصلاحات را ادامه دهند. امینی پس از گذشت چند ماه از بازدید شاه در تیر ماه سال ۱۳۴۱ به ناگاه در مقام اختلاف با آمریکا قهر کرد و استعفا داد و شاه هم که از او رضایتی نداشت و تمام قدرت را شخصاً می خواست اعمال کند، «اسدالله علم» وزیر دربار را به جای او گذاشت.

اسلامی سال ۱۳۵۷ تفاوت داشت. وی توانست ایران را از نقطه انفجار پایین آورد و با رویه انتقاد و افشای بسیاری از سوءاستفاده ها، به مردم آرامش بدهد. وی توانست در مدت نخست وزیری برخلاف انتظار از خشم و غضبی که مردم به مناسبت امضای قرارداد نفت نسبت به او داشتند، اندکی بکاهد و خود را دلسوز مردم و نزدیک به آنها معرفی کند. چنانکه در سال ۱۳۵۷ هم برای ابقای رژیم تمام تلاش و کوشش خود را به کار بست و در زمانی که شاه نفس های پایانی را می کشید، وی به یاری او شتافت و گرچه پست نخست وزیری را به علت جو حاکم نتوانست بپذیرد، ولی در مقام مشورت و در مراجعه به روحانیون، امید بزرگی برای شاه محسوب می شد.

امینی خود را خدمتگزار ملت و همگام روحانیت نشان می داد. برای جلب افکار عمومی به دیدن روحانیون می رفت. در این هنگام «آیت الله کاشانی» در آخرین ماه های عمر در بیمارستان بود که امینی به عیادت او رفت و در حال بوسییدن دست آیت الله کاشانی عکس گرفت و با نظر خود او در مطبوعات منتشر شد و به آن افتخار کرد. امینی در جذب حوزه علمیه قم نیز کوشش داشت و به ملاقات علمای قم رفت و از جمله به منزل «حضرت امام خمینی (ره)» وارد شد. سخنان آن روز امام در هدایت و ارشاد دولت و مسئولان و وظیفه ای که در قبال خداوند دارند، جالب است. امام (ره) نقش روحانیت را تشریح می کنند و از او می خواهند که در خدمت مردم باشد تا خاطره خوبی از نخست وزیری او بماند، ضمناً دخالت سیاست های بیگانه را در زمان رضاخان و قبل و بعد آن محکوم می کنند.

امینی تمام دوران یک سال و چند ماه نخست وزیری را بدون حضور مجلس گذراند. وی طرح قوانین لازم را با عنوان تصویب نامه قانونی دولت به اجرا می گذاشت. وی طرح آمریکارا در مورد اصلاحات ارضی به همین ترتیب مورد عمل قرار داد و با تبلیغات گسترده تا حد بسیاری از نقطه انفجار کاست.

شاه که می خواست قدرت در اختیار خودش باشد، از امینی هراسان بود و می ترسید با حضور او و ادامه خدمت او وضعیت دچار خطر شود. لذا کوشید در مسافرت آمریکا که در فروردین سال ۱۳۴۱ انجام داد، نظر آمریکا را به سوی خویش جلب و قبول کند که آماده انجام تمام اصلاحات مورد نظر ایالات متحده در اداره

مهدی سعیدی

دبیر گروه تاریخ

در سال ۱۳۳۹، روند اداره کشور چندان به نحوی که محمدرضا پهلوی انتظار داشت، پیش نمی رفت؛ دولت «مهندس جعفر شریف امامی» سناتور ملی نما که بنا نام «مدافع حقوق ملت» سال ها نگهداری می شد تا به موقع مورد استفاده قرار گیرد، در پاییز سال ۱۳۳۹ مأمور تشکیل کابینه و انجام انتخابات دوره بیست بر اساس اصول قانون اساسی و حفظ آزادی های مردم شد. شاه می خواست بحران وسیله شریف امامی پایان پذیرد و نوبت به «دکتر علی امینی» که مستقیماً خطری برای خودش بود، نرسد؛ اما دولت شریف امامی چندان پایدار نبود.

در سال ۱۳۴۰ هنگامی که فساد مالی و اداری، حکومت را به سقوط می برد و وضع اقتصادی دولت به حد ورشکستگی رسیده و قیافه ملی شریف امامی هم چاره کار را نکرده بود، آمریکایی امینی را به میدان آورد. وی عاقد قرارداد کنسرسیوم نفت و عضو کابینه زاهدی بود. از خاندان قاجار و یکی از ملاکان بزرگ و مدت ها سفیر ایران در آمریکا بود. وی تنها شخصی از هیئت حاکمه بود که در زمان نخست وزیری نسبت به سابق وضع بهتری پیدا کرد. امینی در ابتدای کار ۳۳ میلیون دلار از آمریکا وام گرفته بود تا موقتاً اوضاع را از بحران نجات بخشد. وی برنامه ثبات اقتصادی ایران را با استفاده از وام اجرا کرد و در جلب سرمایه ها و وابستگی هر چه بیشتر قدم برداشت. دکتر امینی می کوشید تا کشور را از سقوط نجات بدهد و با حفظ سلطه آمریکان را به شکل دموکراسی های غربی در آورد و برای اینکه اقداماتش را به طور آزاد انجام بدهد و از طرفی جلب رضایت مردم را هم کرده باشد، فرمان انحلال مجلس را هم گرفت و مجلس را منحل کرد و باز هم در جهت نزدیکی به نظر مردم، جمعی از سران ارتش و متنفذان را به منزله رواج فساد و ارتشا با درآمدت کرد.

دولت امینی، خود قانون وضع می کرد و نام آن را «تصویب نامه قانونی» می گذاشت. در ۲۰ تیر ماه سال ۱۳۴۰ اصلاحات ارضی مورد نظر آمریکا را به تصویب هیئت وزیران رسانید و مفسران غربی با تجلیل بسیار از آن یاد کردند و آن را اصلاحات انقلابی شناختند. امینی با تمام دولت های بعد از ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ و تا انقلاب

حافظه

آپارتاید انگلیسی

نگاهی به حضور استعمارگران در شبه قاره هند

می کنند که گویی آنها را غریب و بیگانه و اجنبی و فاقد هرگونه حقوقی در آن سرزمین می دانند. وی مواردی را شرح می دهد که به چشم خود دیده است چگونه سربازان پست انگلیسی، علما برهن و راهب های تربیت شده و محترم را از طبقه اول قطار با کمال تحقیر و توهین بیرون انداخته و به آنها اجازه نداده اند که با خودشان در یک طبقه بنشینند. «ساول زیمان» گفتار او را با بیان زیر تأیید می کند: «امتیاز پست ترین افراد انگلیسی در مقابل اهالی هندوستان درست امتیازی است که در آفریقای جنوبی ما بین خود وحشی های سیاه قائل هستند، یعنی هر یک از افراد انگلیسی می تواند در هر مورد هر یک از افراد هندی را بدون محاکمه و تحقیق مجازات کند. من اینقدر نظایر این را به چشم خود دیده ام که اگر بخوایم آنها را بنویسم مثنوی هفتاد من کاغذ می شود.»

استعمار برآمده از نگرشی است که مردمان مستعمرات را به کلی خارج از انسانیت دانسته و برای استعمارگران جایگاه بالاتری قائلند. این نگاه در دوران چندین دهه ای اشغال شبه قاره از سوی انگلیسی ها به اوج خود می رسد و استعمارگران با تمام توان بر تحقیر و خوار کردن مردم هند تأکید دارند؛ چرا که این ترغند را باید سازکاری برای تداوم و استمرار استعمار دانست. «ویل دورانت» مورخ مشهور آمریکایی که مدتی از نزدیک، شاهد رفتار زشت استعمار انگلیس با مردم هند بوده، در کتابی که به منظور دفاع از مظلومیت هندیان نوشته است، با اشاره به سیر سلطه انگلیس بر آن کشور می نویسد:

«طرز رفتار افراد انگلیسی در هندوستان طوری است که گویی یگانه وسیله ابقای مقام و تزئید جبروت و بزرگی خود را در این می دانند که با یک رویه تحقیر آمیز در هر قدم قدرت و اختیار و امتیاز خود را نسبت به اهالی بنمایانند، به هیچ وجه در حیات و زندگی مردم شرکت نجویند، و هرگونه امتیاز و اجتماع اشرافی را به خود تخصیص داده اند و عموم اهالی را مانند جمعی بنده و برده می شمارند و در مقابل خویش خاک راه می پندارند.»

«کوهن» این طرز معاملات مستبدانه و جابرانه را در تمام مستعمرات انگلیسی بی نظیر می دانند. «ساندلارند» اطلاع می دهد که انگلیسی ها در هندوستان طوری با اهالی سلوک

دهلیز

سرکوب صدای مخالف

مروری بر دیکتاتوری رژیم سلطنتی پهلوی

گذراند. به دنبال کودتای ۲۸ مرداد «سپهبد زاهدی» به عنوان مرد نیرومند ایران در مقام نخست وزیری به سرکوب حزب توده و جبهه ملی پرداخت. توقیف، اعدام و در خوف و هراس نگاه داشتن مدام مخالفان در بازار، کارخانه ها، ارتش، ایلات و عشایر و دانشگاه ها در زمان او جزء امور روزمره بود. شاه در نخستین مرحله آزمون توانست زاهدی را با موفقیت در آوریل سال ۱۹۵۵ (فروردین- اردیبهشت ۱۳۳۴) از پست نخست وزیری کنار بگذارد و برای معالجه دردی که به قول «کاتوزیان» وجود نداشت به سوئیس بفرستد و «منوچهر اقبال» چهره به مراتب رام تری را به جای وی منصوب کند که خود را غلام خانه زاد شاه می نامید.»

این طور بود که دوران سیاه حاکمیت خودکامه پهلوی دوم شروع شد و برای سال ها مردم و هرگونه صدای مخالف را سرکوب کرد. روندی که سرانجام به سقوط این دیکتاتور در بهمن ۱۳۵۸ انجامید.

همه کارشناسان و پژوهشگران تاریخ در این نکته اتفاق نظر دارند که حکومت پهلوی را باید در دسته حکومت های خودکامه تقسیم بندی کرد؛ رژیم سیاسی که در آن حاکمیت، مستحضره به رأی ملت نبوده و اراده مردم در آن حضور نداشت. اینجاست که منبع قدرت حاکمیت را باید در سرکوب و وابستگی و رانت جست و جو کرد. «جان فوران» در کتاب «مقاومت شکننده» در شرح حکمرانی خاندان پهلوی می نویسد: «به اعتقاد «هاشم پسران» دو نوع ثبات سیاسی وجود دارد که یکی بر اثر مشارکت فرایند مردم ایجاد می شود و دیگری از راه سرکوب و زور. دولت ایران به رهبری محمدرضا پهلوی در سال های ۱۹۵۳-۱۹۷۸ م (۱۳۳۲-۱۳۵۷ ش) آشکارا از الگوی دوم استفاده کرد و کوشید همانند پدرش در سال های ۱۹۲۵-۱۹۴۱ م (۱۳۰۴-۱۳۲۰ ش)، برای دومین بار فشار بر جامعه ایران را توسط اهرم های اجتماعی تحمیل کند. دولت او هم مثل دولت پدرش رضاشاه سرانجام به ارتش و درآمد نفت متکی شد و حتی در رابطه و وابستگی شدیدتری با یکی از کشورهای واقع در هسته مرکزی ایالات متحده آمریکا قرار گرفت. دولت شاه به فاصله یک دهه ایران را به یک دیکتاتوری سلطنتی متکی به قدرت سرکوبگر ارتش و درآمد نفت تبدیل کرد. اینها منابع توانان سلطه اش بر جامعه ایران بودند. شاه پیش از آنکه به تفوق و سلطه بلامعارض در کشور دست یابد، چند آزمون را از سر

جنگ سرد تکرار نمی‌شود

مصطفی قربانی
دکترای علوم سیاسی

راهبرد «نگاه به شرق» در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران در برهه‌های گوناگون، با شدت و ضعف‌هایی مورد توجه بوده است. با این حال، به نظر می‌رسد در برهه کنونی، این راهبرد بیش از پیش مسورد توجه قرار گرفته و از حد حرف خارج شده و در عمل متجلی شده است. در این زمینه، می‌توان به امضای سند توافق راهبردی ایران و روسیه اشاره کرد که به‌خوبی گویای عملیاتی کردن سیاست نگاه به شرق است. در نوشتار حاضر تلاش می‌شود به این پرسش پاسخ داده شود که جمهوری اسلامی بر اساس چه دلایل و ملاحظاتی درصدد تقویت نگاه به شرق در سیاست خارجی خود است؟

منظور از نگاه به شرق چیست؟

پیش از پرداختن به منطق نگاه به شرق در سیاست خارجی جمهوری اسلامی، باید حدود و ثغور مفهومی این راهبرد مشخص شود. مفهوم نگاه به شرق، ابتدا به ساکن، سه حالت را در ذهن تداعی می‌کند؛ توسعه روابط با شرق و محدودیت ارتباط با غرب، تعادل متوازن در روابط با شرق و غرب، تعادل نامتوازن در روابط با شرق و غرب با اولویت شرق. به نظر می‌رسد، نگاه به شرق با نوع سوم قرابت بیشتری دارد؛ زیرا سیاست نگاه به شرق مبتنی بر احتراز از یک‌جانبه‌گرایی غرب‌محور در سیاست خارجی و نگاه همه‌جانبه به سیاست خارجی به منظور مزیت‌آفرینی و خلق فرصت است. بنابراین، متفاوت از معنای نخست است و در عین حال، با معنای دوم هم تفاوت‌های ظریفی دارد؛ زیرا سیاست نگاه به شرق مبتنی بر تلاش برای برقراری ارتباط هم‌زمان با شرق و غرب، با اولویت قائل شدن برای شرق بنا به دلایل ژئوپلیتیکی، فرهنگی، اقتصادی و حتی سیاسی است. بنابراین، این رویکرد به معنای نفی وی‌توجهی به غرب هم نیست. در واقع، تأکید بر شرق در اینجا، نافی غرب نیست. در همین زمینه باید گفت نگاه به شرق، راهبردی واقع‌بینانه بوده و بیش از هر چیزی، درصدد استفاده از فرصت‌های ارتباط با کشورهاست.

بر اساس آنچه گفته شد، اکنون این سؤال پیش می‌آید که آیا نگاه به شرق، سرخوردگی از غرب و غلظیدن در دامن ششرق نیست و مغایر با شعار محوری سیاست خارجی جمهوری اسلامی نیست؟ در پاسخ می‌گوییم که اولاً سیاست «نه شرقی نه غربی» به معنای قطع رابطه با کشورهای شرقی و غربی نیست؛ کما اینکه تلاش برای برقراری ارتباط با کشورهای غربی در گذشته و حال به معنای نقض نه شرقی نه غربی نبوده است. ثانیاً قاعده «نفی سبیل» مهم‌ترین مبنای فقهی سیاست نه شرقی نه غربی است که بر مبنای این قاعده، بر خودداری از پذیرش سلطه «غیر» و سد کردن راه سلطه آن در مراودات مختلف تأکید شده و نه بر اصل ارتباط با آنها. ثالثاً در شرایطی که نه واقعیت مشخصی به نام «بلوک شرق» وجود دارد و نه داعیه‌های ایدئولوژیک شرق مطرح است، نگاه به شرق به معنای پیروی از شرق و غلظیدن در دامن کشورهای شرقی، مانند آنچه در دوره جنگ سرد تصور می‌شد، نیست. بنابراین، ویژگی‌های راهبرد نگاه به شرق را می‌توان به شرح زیر فهرست کرد:

۱- در موازنه ارتباط با شرق و غرب، اولویت را به شرق می‌دهد؛ اما غرب را نفی نمی‌کند، بلکه عمدتاً با تمایل بیش از حد به غرب مخالف است. ۲- مبتنی بر خلق مزیت و فرصت‌سازی است. بنابراین، از اعطاف و سبیلت برخوردار است. به عبارتی، حوزه ارتباط با کشورها را موسع در نظر می‌گیرد. ۳- مغایر با سیاست «نه شرقی نه غربی» نیز نیست؛ زیرا هم روی آوردن به شرق به معنای پذیرش سلطه

شرق نیست و هم شرق، به مفهوم سابق، به لحاظ واقعی و ایدئولوژیکی دچار فروپاشی شده است.

منطق سیاست نگاه به شرق

در اینجا به سؤال اصلی نوشتار حاضر، یعنی دلایل و ملاحظات جمهوری اسلامی برای تقویت نگاه به شرق در سیاست خارجی برمی‌گردیم. مهم‌ترین این دلایل و ملاحظات عبارتند از:

۱- واقع‌بین کردن غربی‌ها در قبال ایران: نگاه به شرق به منزله وزنه تعادلی در برابر غرب پیوسته در نظام تفکر راهبردی جمهوری اسلامی مطرح بوده است. به عبارت دیگر، با توجه به میل سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران به کشورهای غربی در چهار دهه اخیر، ضروری است با توجه بیشتر به کشورهای شرقی، تعادلی میان شرق و غرب در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایجاد شود. این موضوع با توجه به اشتراکات فراوان و منافع مشترک کشورمان با کشورهای شرقی و بدعهدی‌های مکرر غربی‌ها، به ویژه آمریکا در پرونده‌های گوناگون، موضوعی بااهمیت است. به عبارتی، توسعه روابط با شرق می‌تواند در متعادل کردن واقع‌بینانه‌تر کردن سیاست غربی‌ها در مقابل ایران و اینکه بتوان از آنها امتیازهای بیشتری کسب کرد، مؤثر باشد.

۲- علایق و مسائل مشترک با کشورهای شرقی: عمده کشورهای شرقی علایق و مسائل مشترکی با ایران دارند. در واقع، تقویت نگاه به شرق فرصتی مناسب برای بحث و تبادل‌نظر کشورهای آسیایی پیرامون مسائل جدید و ظهور قاره آسیا همچون هیدروپلیتیک، انرژی، امنیت غذایی، گردشگری،

توسعه انسانی و توسعه پایدار است و می‌تواند زمینه همکاری کشورهای این حوزه برای مقابله با بحران‌های مشترک را فراهم کند. به طور مشخص باید گفت، عمده این کشورها همسوی زیادی با ایران دارند و در ارتباط با مسائل گوناگون جهان و بحران‌هایی که در غرب آسیا در زمینه تروریسم و حل بحران‌های منطقه‌ای وجود دارد، تضاد مواضعی با جمهوری اسلامی ندارند.

۳- امکانات ایران برای ارتباط با شرق: فرصت‌ها و امتیازهای ایران در رابطه با کشورهای شرقی، از جمله موقعیت ویژه ژئوپلیتیکی (موقعیت کریدوری) که بر اساس آن می‌تواند پیوندهای دوطرفه بخش شرق و غرب آسیا باشد، دارا بودن منابع عظیم انرژی از یکسو و نیاز جدی کشورهای بزرگ شرقی، چون هند و چین به این منابع از سوی دیگر، امکان بالقوه‌ای است که می‌تواند در تحکیم و توسعه مناسبات با کشورهای شرقی و همسایه مؤثر باشد. در همین زمینه می‌توان به متغیرهای فرهنگی و تمدنی نیز اشاره کرد.

۴- منافع سیاسی ارتباط با شرق: با توجه به اینکه دو کشور قدرتمند شرقی، یعنی چین و روسیه جزء اعضای دائم شورای امنیت هستند و در شرایطی که کشورهای غربی عضو این شورا همواره در تصویب قطعنامه‌های ضدایرانی پیش‌قدم بوده‌اند، با حمایت‌های روسیه و چین می‌توان مانع از تصویب قطعنامه‌های ضدایرانی در این شورا شد.

۵- تغییر محور قدرت در نظام بین‌الملل از غرب به شرق در آینده: با توجه به قدرت‌گیری روزافزون کشورهای شرقی و ضرورت بهره‌مندی از تجربیات کشورهای شرقی در زمینه توسعه، تقویت نگاه به شرق نیز ضروری است. آمار و ارقام در این زمینه، گویای آن است که برای یک تا دو دهه آینده، سیاست نگاه به شرق برای ایران، از حالت الزام خارج و به اجبار تبدیل خواهد شد. برای نمونه، بنا به اعلام سازمان توسعه همکاری‌های اقتصادی، تا پایان سال ۲۰۴۰ میلادی، اقتصاد چین ۷۷ درصد بزرگتر از اقتصاد آمریکا خواهد بود و هند نیز تا پایان سال ۲۰۳۷ موفق خواهد شد اقتصاد را بزرگی اقتصاد آمریکا داشته باشد. جالب آنکه حتی آمریکا نیز درصدد تقویت نگاه به شرق است؛ به گونه‌ای که گفته می‌شود راهبرد آینده آمریکا این است که نقل سیاسی و اقتصادی خود را در شرق آسیا و حضور در منطقه ژاپن، چین و کره متمرکز کند.

آفاق

نسبت مصلحت با تفکر انقلابی - ۴۴

مخالفت با مستکبران

و افغانستان نیز حمایت و دفاع کرد. آن روزی که شوروی‌ها وارد افغانستان شدند، با اینکه ما گرفتار دشمنی آمریکا بودیم، امام بزرگوار در همان حال در مقابل شوروی موضع قاطع گرفت، که این موضع قاطع را حتی بعضی از دولت‌هایی که گرایش غربی داشتند هم نگرفتند؛ اما امام (ره) بدون هیچ ملاحظه‌ای از ملت افغانستان حمایت کرد، از ملت لبنان حمایت کرد، فلسطینی‌ها را با کمال صمیمیت مورد حمایت خودش قرار داد. « البته روحیه استکبارستیزی امامراحل از مرزهای داخلی عبور کرده و با قدرت الهام‌بخشی خود ملت‌های دیگر را هم بیدار و همراه کرده است. امام خمینی (ره) و انقلاب و نظام اسلامی برآمده از اندیشه و آرمان ایشان، امروز به ملل مظلوم و ستمدیده جهان قدرت مقابله با ظالمان و قدرت‌های جهانی را بخشیده است.

از دیگر شاخصه‌های تفکر و روحیه انقلابی، تمرکز و تأکید بر وحدت ملی و پرهیز از دویا چندقطبی‌سازی جامعه اسلامی است. بنابراین، هر تفکر و صدایی که روی گسل‌های مذهبی و قومیتی و فرهنگی راه می‌رود و بر آنها می‌دمد، از تفکر و روحیه انقلابی تهی است و در مقابل، هر تفکر و ندایی که بر مشترکات جامعه ایرانی تأکید می‌کند، ذیل تفکر انقلابی قرار می‌گیرد. تأکید بر وحدت کلمه و انسجام ملی، از خطوط اصلی تفکر امام خمینی (ره) است.

محمد رضا ملایی
پژوهشگر اندیشه سیاسی

نفسی طاغوت و مخالفت با مستکبران و ظالمان، از دیگر شاخصه‌های تفکر و روحیه انقلابی است. جلوه و ظهور و بروز کامل این شاخصه را حرکت عظیم ملت ایران در انقلاب اسلامی و نیز در شخصیت امام‌خمینی (ره) می‌توان مشاهده کرد. رهبر معظم انقلاب در تبیین این بُعد از شخصیت کم‌نظیر حضرت امام خمینی (ره) می‌فرماید: «امام صریحاً در جبهه مخالف قلدران بین‌المللی و مستکبران قرار داشت، هیچ ملاحظه‌ای نمی‌کرد. این است که ام‌ام در مقابله میان قلدران و مستکبران و قدرت‌های زورگوی عالم با مظلومان، در جبهه مظلومان بود؛ صریح و بدون ملاحظه بی‌تقیه‌ای را بیان می‌کرد. طرفدار جدی مظلومان جهان بود... ملت ایران رژیم طاغوت را ساقط کردند؛ اما کسانی بودند که با حضور آمریکایی‌ها، بسا فعالیت آنها (حتی فعالیت برخی از نهاد‌های آمریکایی) در داخل کشور موافق بودند! اختلاف عمده دولت موقت با امام بزرگوار سر این قضیه بود... امام (ره) این عقیده را از روز اول دید، با آن مقابله کرد و علیه آمریکا و دستگاه سیاسی و امنیتی آمریکا موضع داشت. امام (ره) در طول این سالیان دراز از فلسطین

سیاست نامه

سیدمحمدباقر صدر - ۳۱

حکمرانی تولید

مسعود پورفرد

کارشناس سیاسی

بیشتر کارشناسان اقتصادی و تحلیلگران اقتصاد سیاسی معتقدند، حل موانع و چالش‌های پیش‌روی «مسئله تولید» می‌تواند مشکلات اقتصادی را رفع کند.

این امر مستلزم این است که به موضوع حکمرانی تولید و تنظیم راهبردها و سیاست‌هایی برای آن فکر و اقدام کنیم. نظام اسلامی تنها به جنبه فکری برای حداکثر کردن تولید ثروت در جامعه اکتفا نکرده است؛ بلکه قواعد و دستورات عملی را در عرصه حکمرانی اقتصادی مطرح کرده است که اجرا و رعایت آنها می‌تواند با رفع موانع تولید، انگیزه‌های اقتصادی فعالان اقتصادی را از فعالیت‌های غیرمولد به سمت فعالیت‌های تولیدی سوق دهد.

اینجا به چند نمونه از این تشریحات در بیان «شهیدصدر» اشاره می‌کنیم که دلالت‌های مهمی در وضعیت فعلی کشور برای سیاست‌گذاری در جهت جهش تولید دارند. ۱- به‌کارگیری تمام امکانات تولید؛ مذهب اجتماعی اسلام برای به حداکثر رساندن تولید در جامعه، بر مسلمانان واجب کرده است که به بیشترین و بالاترین حد ممکن در مهارت‌های زندگی در زمینه‌های گوناگون دست یابند تا جامعه اسلامی تمامی ابزارهای معنوی و علمی و مادی را در اختیار گیرد و به ایفای نقش راهبرانه آنها در جهان کمک کند. یکی از این ابزارها، وسایل و امکانات متنوع تولید است. (صدر، ۱۳۹۳، ج ۲، ۲۵۰) شهیدصدر با استناد به آیه ۶۰ سوره انفال «و اعدوا لهم ما استطعتم من قوه» می‌گوید: «قدرت در اینجا به شکل مطلق و بدون قید آمده است؛ یعنی همه انواع توان و نیرو که قدرت یک امت را بر سایر امت‌ها برتری می‌دهد، در طبیعتی این نیروها، نیروهای معنوی و مادی برای رشد ثروت و رام‌ساختن طبیعت در خدمت انسان قرار دارند.» (صدر، ۱۳۹۳، ج ۲، ۳۵۱)

۲- رفع انحصارها در جهت استفاده حداکثری از منابع طبیعی؛ بهره‌برداری بهینه از ثروت‌های طبیعی خدادادی (شامل معادن، زمین‌ها، جنگل‌ها، مراتع، آب، رودها و دریاها، کوه‌ها و بیابان‌ها و...) مهم‌ترین و ضروری‌ترین امر برای جهش تولید به شمار می‌رود. مذهب اقتصادی اسلام به‌منظور استفاده حداکثری از منابع طبیعی و جلوگیری از معطل‌گذاشتن یا ایجاد انحصار در بهره‌برداری از این منابع، تدابیری را اتخاذ کرده است که به برخی از آنها اشاره می‌کنیم. اولاً، اگر صاحب زمین خودداری کند، باید آن زمین را از او بستاند. ثانیاً، تصاحب زمین‌های بایر بدون انجام هیچ‌کاری در جهت احیا و بهره‌برداری از آن ممنوع است. ثالثاً، واگذاری منابع طبیعی به افراد باید صرفاً به اندازه‌ای باشد که آن فرد (حقیقی یا حقوقی) توانایی بهره‌برداری و احیای آن را داشته باشد و واگذاری بیش از این مقدار ممنوع است. (صدر، ۱۳۹۳، ج ۲، ۳۳۸ تا ۳۴۰) این سیاست‌ها در عین حالی که معطل‌ماندن و انحصار منابع طبیعی را به حداقل ممکن می‌رساند، توزیع این منابع را به صورتی عادلانه و براساس قاعده احیای زمین می‌زند. بنابراین، تنها کسانی که توان بهره‌برداری و تولید ثروت از این منابع را دارند، می‌توانند حق دسترسی و بهره‌برداری از این منابع را دریافت کنند و به‌محض کوتاهی در این امر یا از دست‌دادن این توان، این حق از آنها سلب می‌شود و به دیگری که این صلاحیت را دارند واگذار می‌شود.

نکته گرام

عبدالله گنجی، فعال رسانه‌ای؛ قدرت‌نمایی عصر دیروز نظامیان حماس در نوار غزه و هنگام تبادل اسرا، صهیونیست‌ها را شوکه کرده است. کارشناسان صهیونیست گزاره حماس را نابود یسا بی‌خاصیت کردیم را تصویر سازی غلط توصیف کردند.

علی بحرینی سفیر و نماینده دائم جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل متحد؛

جمهوری اسلامی ایران ریاست گروه آسیا و اقیانوسیه در شورای حقوق بشر سازمان ملل را بر عهده گرفت. این گروه با برخورداری از فرهنگ و تجربه گر انقدر می‌تواند نقش بزرگی در غنی بخشی به مباحث شورای حقوق بشر داشته باشد. رویکرد ما در ریاست این گروه بر اساس نوآوری و اجماع‌سازی خواهد بود.

عبدالنصر همتی، وزیر اقتصاد؛ توانمند

سازی و میدان دادن به بخش خصوصی در کنار رفع موانع کسب و کار و تقویت رقابت پذیری اقتصاد ملی، موضوعات مهم مورد تاکید امروز مقام معظم رهبری بود. وزارت امور اقتصادی و دارایی، به حکم وظایف قانونی، برنامه‌های خود در این حوزه‌ها را با قدرت و سرعت بیشتر پیش خواهد برد.

احمد نادری، نماینده مجلس؛ دوره جدید

راست‌گرایی در دنیا آغاز شده است. دولت‌های اروپایی یکی یکی سقوط کرده و در دست راست‌ها قرار می‌گیرند و ترامپ دیروز دوره جدید سیاست‌های افراطی‌اش در ایالات متحده را با صدور فرمان‌های اجرایی جنجالی شروع کرد. سیاست خارجی و داخلی ما در این دوره هوشمنددی بیشتری را می‌طلبید.

مهرداد فضائلی، عضو دفتر رهبر معظم انقلاب؛ درباره بازدید رهبری انقلاب از

نمایشگاه توانمندی‌های بخش خصوصی نوشت: ساعاتی پس از استقرار رسمی ترامپ در کاخ سفید و اظهارات قلدرمانه وی، رهبر انقلاب امروز به مدت بیش از ۱۲۰ دقیقه از نمایشگاه پیشگامان پیشرفت بازدید و برای بن بست شکنی با محوریت بخش خصوصی تاکید کردند.

علی صمدزاده، فعال رسانه‌ای؛ همه از توافق

آتش‌بس در غزه می‌گویند؛ کسی از توافق آتش‌بس در لبنان سخن نمی‌گوید و این یعنی یک جای کارمان، اساسی می‌لنگد. پ.ن: غرور دیگر موعد نهایی تخلیه کامل جنوب لبنان از نیروهای اشغالگر ارتش رژیم صهیونیستی است اما تحرکات میدانی چنین دورنمایی را نشان نمی‌دهد.

رضا زبیب، سفیر ایران در اسپانیا؛ «بازگشتیم

و جالباً را دوباره می‌سازی». شکست رژیم صهیونیستی، فقط نظامی نبود بلکه مهم‌تر از آن، شکست بی‌سابقه اخلاقی هم هست. تانیاها در این شکست فضاحت‌بار، غرور را هم با گذار از حقوق بشر و هر ارزش ادعایی، به زیر کشید. کشتار غیر نظامیان و ویرانی انبوه، با هیچ منطقی پیروزی نمی‌سازد. تن دادن به آتش‌بس پس از ۱۵ ماه، یعنی فلسطین زنده است و آزاد خواهد شد.

فواد ایزدی، کارشناس مسائل آمریکا؛ دیوان

عالی آمریکا ممنوعیت تیک‌تاک را بدلیل نگرانی‌های امنیتی تایید کرد. اگر کسی از تیک‌تاک استفاده کند شرکتی که به او اینترنت فروخته برای هر نفر ۵۰۰۰ دلار جریمه می‌شود. از ۱۷۰ میلیون عضو تیک‌تاک در آمریکا، ۷ میلیون در آن کسب و کار دارند.

ارز ترامپ

ابزاری جدید نفوذ سیاسی در چهار سال دوم

پوریا یاسینی

کارشناس رسانه

ایدئولوژیک در فضای دیجیتال به نظر می‌رسد. اما این موضوع سؤالات جدی را درباره اهداف پشت پرده این پروژه مطرح می‌کند. آیا این ارز تنها ابزاری برای پیشبرد اهداف سیاسی جناح راست آمریکاست یا واقعاً می‌تواند به منزله یک ابزار مالی مستقل جایگاهی کسب کند؟

برخی از تحلیلگران معتقدند، ترامپ کوین بیش از آنکه یک پروژه مالی باشد، ابزاری سیاسی برای تقویت پایگاه اجتماعی ترامپ و متحدانش در انتخابات آینده است. با گسترش ابزارهای مالی، مانند این ارز، رهبران سیاسی می‌توانند علاوه بر نفوذ در اقتصاد، به پایگاه داده‌های بزرگی از کاربران و سرمایه‌گذاران دسترسی پیدا کنند که خود عاملی برای تقویت استراتژی‌های تبلیغاتی و انتخاباتی به شمار می‌آید.

از سوی دیگر، مخالفان ترامپ این پروژه را نقد کرده و آن را نمایش دیگری از خودبزرگ‌بینی ترامپ معرفی کرده‌اند. این افراد معتقدند، این ارز دیجیتال، تنها یک ترفند تبلیغاتی است که فاقد زیرساخت‌های

در روزهایی که جهان با تحولات ارزهای دیجیتال دست‌وپنجه نرم می‌کند، ارز جدیدی به نام «ترامپ کوین» وارد میدان شده است. این ارز که نام آن مستقیماً به رئیس‌جمهور ایالات متحده «دونالد ترامپ» اشاره دارد، موجی از بحث و جدل‌ها را در میان سیاست‌مداران، تحلیلگران اقتصادی و فعالان رسانه‌ای برانگیخته است. در این گزارش، ابعاد سیاسی و اقتصادی این پدیده را بررسی کرده‌ایم.

«ترامپ کوین» به منزله یک ارز دیجیتال جدید، در بدو ورود خود تلاش کرده است بر موج محبوبیت ترامپ در میان طرفداران جمهوری خواه وی سوار شود. این ارز با شعارهایی، مانند «احیای عظمت آمریکا» و «اقتصاد آزاد برای همه» وارد بازار شده و هدف اصلی آن، ایجاد جایگاهی برای تقویت نفوذ

گزارش

ابزاری استراتژیک

نگاهی به نقش شبکه‌های پیام‌رسان در تحولات شش‌ماهه نخست ۱۴۰۳

تلگرام فارسی همچنان پر مخاطب‌ترین پلتفرم در میان کاربران ایرانی، توانست با بیش از ۲۱۳ میلیون محتوا و ۲۲۳ میلیارد بازدید در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۳، جایگاه خود را به‌عنوان مرجع خبری و اقتصادی تثبیت کند. محتوای این پلتفرم اغلب به مسائل اقتصادی، اجتماعی و تحلیلی‌های سیاسی مرتبط بود. در کنار آن، ایکس فارسی نیز با جذب بیش از ۹۷۷ هزار کاربر فعال، به ابزاری برای نشر سریع نظر و تحلیل‌های سیاسی تبدیل شد. این پلتفرم با وجود حجم کمتر محتوای تولیدی، توانست جایگاه ویژه‌ای در میان کاربران فارسی‌زبان پیدا کند.

بسترهای داخلی، مانند ایتسا و رویکا در این دوره نقش برجسته‌ای داشتند. ایتسا با تولید بیش از ۱۲۲ میلیون محتوا، توانست به بستری برای باز نشر اخبار و تحلیل‌های سیاسی تبدیل شود. محتوای این بستر داخلی اغلب مذهبی و اعتقادی بود و به تقویت جریان‌های مرتبط با هویت ملی و اسلامی کمک کرد. رویکا نیز با ارائه خدمات گسترده، از جمله بخش زنده و اشتراک‌گذاری محتوا، بستری برای تعاملات فرهنگی و اجتماعی کاربران فراهم کرد. این دو پلتفرم با تاکید بر امنیت و قابلیت‌های بومی، توانستند نقشی مؤثر در مدیریت جریان‌های اطلاعاتی و فرهنگی ایفا کنند.

فضای مجازی ایران در این دوره به ابزاری برای انعکاس مقاومت ملی در برابر تهدیدهای خارجی تبدیل شد. کاربران ایرانی با انتشار تحلیل‌ها، تصاویر و ویدئوهای مرتبط با رویدادهای منطقه‌ای، به ایجاد و تقویت روایت ملی در برابر تبلیغات دشمن کمک کردند. هشتک‌هایی، نظیر #غزه- تسلیم نمی‌شود و #حزب-الله- پیروز- است، نشان‌دهنده حمایت عمومی از مقاومت اسلامی و انعکاس ایستادگی ایران در برابر تهدیدهای منطقه‌ای بود. تحلیل کیفی فضای مجازی نشان می‌دهد، هر پلتفرم با ویژگی‌های خاص خود در شکل‌دهی جریان‌های گوناگون تأثیرگذار بوده است. تلگرام با محوریت موضوعات اقتصادی و خبری، ایکس فارسی به منزله بستری برای گفت‌وگوهای سیاسی و تحلیلی‌های لحظه‌ای و ایتسا و رویکا با تمرکز بر مضامین مذهبی و فرهنگی، هر یک به تقویت انسجام اجتماعی و ملی کمک کردند. این امر نشان‌دهنده جایگاه ویژه فضای مجازی در شکل‌دهی افکار عمومی و تقویت وحدت ملی است.

افزون بر مزایا، فضای مجازی ایران با چالش‌هایی نیز روبرو بوده است. رقابت با پلتفرم‌های خارجی و محدودیت‌های زیرساختی از جمله این چالش‌ها هستند. با وجود این، تقویت زیرساخت‌های بومی و

در حالی که هنوز بسیاری از جزئیات مرتبط با عملکرد و آینده ترامپ کوین مشخص نیست، یک نکته مسلم است؛ این ارز، فراتر از یک ابزار مالی، به منزله یک حرکت سیاسی- اقتصادی در صحنه بین‌المللی مطرح شده است. از این رو، لازم است کشورهای مستقل، ضمن رصد دقیق تحولات مرتبط با این پروژه، راهبردهای لازم برای مقابله با تهدیدات احتمالی آن را تدوین کنند.

جهان در آستانه تحولات جدیدی است که هر ابزار مالی می‌تواند تأثیری قابل توجه بر سیاست‌های کلان بین‌المللی داشته باشد. آیا ترامپ کوین به هدف خود خواهد رسید یا در میان بازی‌های پیچیده سیاست و اقتصاد نابود خواهد شد؟ تنها زمان، پاسخ این پرسش را خواهد داد.

توانمندسازی پلتفرم‌های داخلی نشان‌دهنده عزم ایران در مدیریت فضای دیجیتال و استفاده هوشمندانه از آن برای مقابله با تهدیدهای خارجی و داخلی است.

تحولات نیمه نخست سال ۱۴۰۳ نشان داد، جمهوری اسلامی ایران توانسته است با استفاده از ظرفیت‌های فضای مجازی، این عرصه را به ابزاری مؤثر برای تقویت وحدت ملی و بازتاب مواضع استراتژیک خود تبدیل کند. پلتفرم‌های داخلی با ارائه خدمات متنوع و حفظ امنیت اطلاعات کاربران، نقشی کلیدی در این موفقیت ایفا کردند. همچنین کاربران ایرانی با فعالیت گسترده خود در این بسترها، توانستند پیام مقاومت و انسجام ملی را به جهان مخابره کنند. نتیجه‌گیری این تحولات روشن است: فضای مجازی در ایران نه تنها به بستری برای تقویت تعاملات اجتماعی و فرهنگی تبدیل شده، بلکه به منزله ابزاری استراتژیک در برابر تهدیدهای خارجی عمل کرده است. پلتفرم‌های داخلی نشان داده‌اند که می‌توانند در ایجاد و تقویت روایت‌های ملی و مدیریت افکار عمومی نقش بی‌بدیلی ایفا کنند. این موفقیت‌ها نشان‌دهنده ظرفیت‌های بالای ایران در بهره‌گیری از ابزارهای دیجیتال برای تقویت انسجام ملی و مقابله با چالش‌های خارجی است.

خبر خوب

سکوی هوش مصنوعی

بهره‌برداری از مهم‌ترین دستاورد ai کشور

در حاشیه بازدید امام‌خانه‌ای از نمایشگاه «پیشگامان پیشرفت» از نسخه آزمایشی سکوی ملی هوش مصنوعی افتتاح شد. معاون علمی رئیس‌جمهور نیز در توضیح جزئیات این محصول به رهبر معظم انقلاب گفت: «تا اسفندماه نسخه اولیه سکوی هوش مصنوعی در دسترس قرار خواهد گرفت. تا اردیبهشت ۱۴۰۴ نیز زیرساخت مرکز پردازش سریع در

کشور افتتاح می‌شود. مهم‌ترین قسمتی که در هوش مصنوعی کشور باید داشته باشد این قسمت است. یعنی الان سکوی ملی هوش مصنوعی توسط ۸۰ نفر از اساتید دانشگاه و پژوهشگران با محوریت دانشگاه شریف از مهر شروع شده و البته همه دانشگاه‌ها به این تیم اضافه می‌شوند.»

پژواک

۱۳۹/۷ میلیون دلار

حملات سایبری در اکتبر سال ۲۰۲۴

در اکتبر سال ۲۰۲۴، صنعت ارزهای دیجیتال با بیش از ۲۰ حمله سایبری بزرگ مواجه شد که خسارتی معادل ۱۲۹/۷ میلیون دلار به این حوزه وارد کرد. این حملات به طور عمده صرافی‌های دیجیتال، کیف‌پول‌های برخط و پروژه‌های مبتنی بر بلاکچین را هدف قرار دادند. تحلیلگران امنیت سایبری معتقدند، افزایش فعالیت هکرها در

این حوزه به دلیل ضعف‌های امنیتی و رشد سریع این صنعت است. این رویدادها زنگ خطری برای فعالان و سرمایه‌گذاران ارزهای دیجیتال به شمار می‌آید تا توجه بیشتری به تقویت زیرساخت‌های امنیتی و استفاده از راهکارهای پیشرفته برای مقابله با حملات داشته باشند.

نرم افزار

ماشین حساب

بی‌نیاز از کاغذ و خودکار

در نگاه اول یک ماشین حساب ساده به نظر می‌رسد؛ ولی کافی است کمی با آن کار کنید تا برای محاسبات مهم از کاغذ و خودکار بی‌نیاز شوید. Mi Calculator ماشین حساب معمولی، علمی، محاسبه وام مسکن، مبدل ارز و واحد و بسیاری امکانات دیگر را در خود گنجاند. هر جا از عدد و رقم حرف باشد، Mi Calculator، حرفی برای گفتن دارد. امکانات: ماشین حساب پایه، ماشین حساب علمی، مبدل ارز، محاسبه تخفیف، محاسبه BMI (تناسب اندام).

قبیله عشق

سلام مرا
به امام رضا(ع) برسان

شهید «جمشید آهسته» در ۳۰ شهریور سال ۱۳۴۶ در روستای «حسینیه» در خانواده‌ای مؤمن دیده به جهان گشود. وی به همراه خانواده در سال ۱۳۵۱ به دلیل اوضاع نابسامان اقتصادی به شهر «خرم‌آباد» مهاجرت کرد.

سال ۱۳۶۰ پدرش فوت کرد. به همین دلیل مسئولیت و سختی زندگی روی دوش وی افتاد و به خاطر تأمین معاش خانواده مجبور شد تحصیلات خود را رها کند. با حمله رژیم بعث عراق به مرزهای کشور و ضرورت حضور رزمندگان در جبهه‌های جنگ، در سال ۱۳۶۱ به منزله نیروی بسیج مردمی به جبهه رفت و در عملیات بیت‌المقدس، آزادسازی خرمشهر حضور یافت. در همان عملیات بر اثر اصابت ترکش خمپاره از ناحیه سر مجروح شد؛ اما این موضوع مانع حضور دوباره او در جبهه نشد.

آذرماه ۱۳۶۴ به خدمت ژاندارمری درآمد و پس از مدتی به گردان ۳۰۷ سوسنگرد انتقال یافت. وی سرانجام بر اثر اصابت ترکش خمپاره و آلوده شدن به مواد شیمیایی در منطقه عملیاتی فکه و همچنین نبود امکان کمک‌رسانی به مجروحان شیمیایی و دسترسی به آب سالم در روز ۲۲ تیرماه ۱۳۶۷ در منطقه «فکه» به شهادت رسید.

همسر این شهید تعریف می‌کند: «جمشید بسیار بخشنده بود. با اینکه حقوق کمی دریافت می‌کرد قسمتی از درآمد خود را صرف کمک به بستگان که توانایی مالی کمی داشتند، می‌کرد. علاقه شدیدی به انتم اظهار(ع) داشت. آخرین بار که راهی جبهه بود به من گفت: اگر عمری بود و برگشتم با هم به زیارت امام رضا(ع) می‌رویم و اگر هم توفیق شهادت نصیب شد، شما تنها به زیارت برو و از طرف من هم نایب‌الزیاره باش و سلام مرا به امام رضا(ع) برسان. به حجاب خیلی اهمیت می‌داد و همیشه با روی خوش من را به داشتن حجاب دعوت می‌کرد و موارد لازم را تذکر می‌داد.»

وی در ادامه بیان کرد: «او دو سال در جبهه بود و هر زمان که حقوق می‌گرفت، آن را برای مادرش حواله می‌کرد و سفارش می‌کرد آن را خرج مستمندان و بیچه‌های یتیم کند.»

مادر شهید تعریف می‌کند: «شهید بسیار مسئولیت‌پذیر بود. زمانی که با برادر کوچک‌ترش در دبستان «عزیزالله ضیائی» در خیابان اسدآبادی مشغول تحصیل بودند، چون شاگرد ممتاز و از ضریب هوشی بالایی برخوردار بود، او را به دبستان خیام انتقال دادند در حالی که برادرش در همان دبستان ماند، ولی شهید به خاطر برادرش حاضر نشد که به دبستان خیام برود و در همان مدرسه کنار برادرش ماند و ادامه تحصیل داد.»

خانواده شهید!

عضو دستگاه قضا جان خود را در راه اعتلای اسلام و انقلاب اسلامی فدا کرده و به شهادت رسیده‌اند. «حجت‌الاسلام علی رازینی» که در حادثه تروریستی شنبه به همراه «حجت‌الاسلام محمد مقیسه» به شهادت رسید، از قضات برجسته قوه قضائیه و برادر دو شهید دوران دفاع مقدس بود.

علمیه قم بود.

خاندان رازینی که غالباً منسوب به روستای رازین، روستایی در دهستان درگزین سفلی بخش مرکزی شهرستان درگزین هستند، از خانواده‌های شناخته شده در این منطقه هستند که خانواده شهید رازینی هم از شهدای شناخته این منطقه به شمار می‌روند.

سوابق حضور خانواده رازینی‌ها در جبهه و بذل جان خود در راه اسلام به همینجا ختم نمی‌شود. آیت‌الله شیخ جمال‌الدین رازینی همدانی پدر شهیدان ضیاء‌الدین و بهاء‌الدین رازینی نیز از همین خانواده هستند و این دو برادر نیز در دفاع مقدس به شهادت رسیده و بیکر آنان در گلزار شهدای قم به خاک سپرده شده است.

شهید دانش‌آموز مجتبی رازینی متولد ۲۷ آذر سال ۱۳۴۸ در حالی که ۱۸ سال داشت، ۲۱ فروردین سال ۱۳۶۶ در عملیات کربلای ۸ در منطقه شلمچه به شهادت رسید.

عباس برادر بزرگ‌تر نیز متولد هشتم آبان سال ۱۳۴۶ در قم است. او نیز زمانی که صدام به مرزهای کشور حمله کرد، درس خود را رها کرده و راهی جبهه شد تا اینکه ۲۹ دی سال ۱۳۶۵ در عملیات کربلای ۵ به شهادت رسید.

روایت لحظه شهادت مردی که فرماندهان دوستش داشتند

کلهر همه لشکر بود

کلهر در سال ۱۳۵۹ ازدواج کرد و ثمره این ازدواج یک فرزند شد که به دلیل وضعیت دوران جنگ و حضور شهید کلهر در جبهه، این فرزند بسیار اندک طعام محبت پدرانه را چشید. در طول جنگ، او چند بار مجروح شد و آخرین جراحتش به اندازه‌ای شدید بود که در مان آن یک سال طول کشید.

در عملیات «طریق‌القدس» با سمت فرمانده گردان وارد عمل شد که به دلیل نبوغ و رشادت‌ها و خلاقیت‌هایی که از خود نشان داد، «جانشین تیپ مهدی» شد. در عملیات‌های فتح‌المبین، السی‌بیت‌المقدس و رمضان، به عنوان یکی از فرماندهان لشکر ۲۷، مسئول محور و در عملیات والفجر مقدماتی، «جانشین تیپ نبی اکرم(ص)» بود.

شهادت در انتظار کلهر

کلهر در انتظار شهادت

ماجرای شهادت او را «جواد عبداللهی» یکی از رزمندگان لشکر سیدالشهدا(ع) چنین روایت کرده است:

از سرشب با سوت هر خمپاره و کاتیوشا که فرود می‌آمد، از داخل سنگر کنار پی‌ام‌پی که فرماندهی لشکر حضرت سیدالشهدا(ع) در آن مستقر بود، هی سرک می‌کشیدم تا مطمئن شوم اتفاقی نیفتاده است و همه سالم هستند. البته بیشتر حواسم به حاج بدالله بود، اصلاً به عملیات فکر نمی‌کردم. هر وقت هم در پی‌ام‌پی را باز می‌کردم، حاجی می‌گفت برو تو سنگر و من هم حرفش را گوش می‌دادم. آخرین بار زیر آتش شدید دشمن وقتی نگران شدم، آمدم بیرون و بر روی موتور جنازه نیم تنه شهید غفاری را دیدم.

لای در سنگر کمی باز بود و صدای جر و

رفت سراغ ماشینی که همه جایش سوراخ سوراخ شده بود و با یک استارت آن را روشن کرد و آمد وسط خاکریز. بیستم‌چی‌ها نشستند عقب، قاضی پشت فرمان من هم نشستم کنار حاجی دم در، البته که دری هم نداشت! دستم را دور گردن کلهر حایل کردم، هنوز راه نیفتاده بودیم که به ستون از لشکر به در آمدند، مسئول‌شان داد میزد حاج کلهر کیه؟ کجاست؟ حاجی دستور داد بایستیم، و خودش پیاده شد و به سمت گونی‌هایی که به نظر می‌رسید سنگر باشد رفت، کالک را باز کرد و شروع به توجیح فرمانده کرد، من هم چندباری رفته سراغش و گفتم حاجی تورا به خدا بیا بریم، اینجا توی دید هستیم، آخرین بار با تندی گفت برو تو ماشین بشین مرد. چند دقیقه بعد خودش با قدم‌های آهسته آمد داخل ماشین نشست، چند متری بیشتر نرفتم که یک خمپاره که فکر می‌کنم بیشتر از ۸۱ نبود زیر چرخ عقب به زمین نشست، اولین چیزی که متوجه شدم چیزی بود که پاشید رو شیشه ماشین، وقتی برگشتم، دیدم ترکش به سر رضائیان خورده و ابراهیم غلامی هم به شکمش، که هر دو درجا شهید شده بودند. از آنجایی که دستم را دور شانه حاجی حلقه کردم خیالم راحت بود اتفاقی نیفتاده، ولی چهار چرخ ماشین از کار افتاده بود. بیشتر از چند متر جلوتر نرفته بودیم، رو کردم به حاجی و تکانش دادم، سر افتاد روی شانه‌ام، به علی گفتم سالمی؟ برو از اونور حاجی را بگیر. با هم کمک کردیم و آوردیمش پایین. هیچ کس آن لحظه اطراف ما نبود، هر چه گشتیم جای هیچ ترکشی را پیدا نکردیم که بدانیم چه شده. علی قاضی بالاخره یک آمبولانس را که مال لشکر بدر بود و به سمت خط می‌رفت، با اصرار برگرداند، حاج بدالله را گذاشتیم عقب آمبولانس و به سمت اورژانس یا زهر(اس) به راه افتادیم.

من هنوز گیج بودم، اصلاً حواسم به انتظار کشیدن حاجی نبود، یعنی نمی‌خواستم قبول کنم که حاجی در انتظار شهادت بود، برای همین با مسئله خیلی عادی برخورد می‌کردم که مثلاً اتفاقی نیفتاده توی اورژانس تازه فهمیدم پشت بازوم ترکش خورده که به احتمال زیاد همان هم به سر حاجی خورده بود. سهم من از آن ترکش همین مجروحیت ساده بود و سهم حاجی شهادت. از نزدیک دوباره به چهره‌اش نگاه کردم، به جزنت می‌شد چهره تک تک بیچه‌های شهید، از روزهای اول جنگ تا اون روز را در چهره خسته‌اش دید، او بالاخره به همان دوستانش پیوست.

فاطمه ساداتی

خبرنگار

عملیات کربلای ۵ بود، وقتی به بدالله خبر دادند سیدحسین شهید شده؛ انگار دنیا برای او تمام شد. رفت توی نفربر و شروع کرد به گریه کردن، صدای هق هق گریه‌اش از داخل نفربر به گوش رزمندگان می‌رسید. همه می‌دانستند بدالله کلهر و سیدحسین میررضی مثل برادر بودند.

بدالله گویی قصد آرام شدن نداشت، حاج آقا میثمی که سر رسید، بیچه‌ها قضیه را به او گفتند. حاجی داخل نفربر شد، چند دقیقه بعد هر دو با هم خنده‌کنان از نفربر بیرون آمدند. همه متعجب از این تغییر رفتار شهید کلهر جوای احوالش شدند، حاج بدالله فقط یک جمله گفت: «حاج آقا همان حرفی را گفتند که حضرت رسول(ع) به حضرت زهر(س) گفتند.»

زمان زیادی نگذشت، مرحله دوم عملیات کربلای ۵، یعنی اوایل بهمن سال ۱۳۶۵ حاج بدالله دیگر سرر از پا نمی‌شناخت تا به دیدار هم‌زمان شهیدش برود. او در همان عملیات شهید شهادت را نوشید و برای همیشه جاودانه شد. فرماندهی که نه از یاد رزمندگان لشکر ۲۷ محمد رسول‌الله(ص) و نه از خاطر بیچه‌های لشکر سیدالشهدا(ع) نمی‌رود. سردار علی فضلی بارها از علاقه خود به شهید کلهر گفته و از او به نیکی یاد کرده است.

یل شهریاران

بدالله کلهر در روستای باباسلمان شهریار تهران به دنیا آمد؛ از ابتدای نوجوانی به صف انقلابیون پیوست و یک بار در جریان مبارزات انقلابی علیه شاه هدف اصابت گلوله قرار گرفت و مجروح شد.

سال ۱۳۵۸ که اولین حرکت‌ها برای شکل‌گیری سپاه کرج آغاز شد، او از اولین نیروهایی بود که به عضویت سپاه درآمد و به دلیل شایستگی‌هایی که داشت، به جانشینی عملیات سپاه کرج منصوب شد. در نخستین گروه اعزامی از سپاه کرج به کردستان، سرپرستی گروه را بر عهده گرفت و در آزادسازی شهر سنندج با وجود آنکه نیروهای تحت فرماندهی او پس از پایان مأموریت به کرج بازگشتند، او در منطقه ماند و به «فرماندهی عملیات شهر تکاب» منصوب شد.

جنگ تحمیلی نقطه‌ای بود که اوج بلوغ نظامی کلهر نمایان شد. او با ساماندهی نیروهای بسیجی و رسمی سپاه به جنوب رفت و جبهه «فیاضیه» را در آبادان تشکیل داد و مدت‌ها در سمت «فرمانده محور جبهه فیاضیه» مشغول خدمت شد.

شهید نیلفروشان افتخار سپاه است

علیرضا خوب بخت

خبرنگار

برای جوانان جویای موفقیت باشد. سردار سلامی با اشاره به اینکه ابعاد گسترده شخصیت سردار پورهاشمی، مانند سردار سلیمانی پس از شهادتشان در حال شناخته شدن است، اضافه کرد: «ایشان بحمدالله خانواده بسیار مؤمن و محترمی دارند و فرزندانشان راه پدر را ادامه می‌دهند. همسر گرانقدرشان بیش از چهل سال در عرصه‌های جهاد همراه ایشان بودند و این مسئله در وصیتنامه ایشان منعکس شده است.»

وی خاطر نشان کرد: «احساس افتخار و غرور می‌کنیم که چنین فرزندانانی در سرزمین ایران اسلامی تربیت می‌شوند که توان خلق حماسه‌های بسیار بزرگ در فاصله دوردست از وطن را دارند و سرانجام به فیض عظیم شهادت نائل می‌شوند.»

در پایان این دیدار سرلشکر سلامی لوح درجه رشادت سردار شهید پورهاشمی را به همراه لوح سپاس تقدیم خانواده معزز شهید کرد.

شهید نیلفروشان نه فقط افتخار این خانواده، بلکه افتخار یک سپاه است

سرلشکر حسین سلامی در دومین دیدار خود در این هفته به منزل سردار سرلشکر شهید عباس نیلفروشان رفت.

در این دیدار فرمانده کل سپاه درباره خصوصیات شخصیتی شهید نیلفروشان گفت: «حاج عباس از نظر اخلاقی بی‌نقص بود، همیشه با آرامش صحبت می‌کرد و بسیار با صداقت بود؛ همچنین در انجام کارها مسئولیت‌پذیر، باهمت و دقیق بود. تمام زیردستان و مافوق‌های حاج عباس از همکاری با ایشان احساس رضایت می‌کردند و به کارش اعتماد کامل داشتند. همچنین رفتار شهید نیلفروشان با زیردستان بسیار رحیمانه بود.»

سردار سلامی در ادامه با بیان اینکه شهید نیلفروشان به لحاظ فکری بسیار در انجام امور محوله مؤثر بود، یادآور شد: «ایشان انسان متفکری بود و بسیار سنجیده صحبت و معیارها را به خوبی رعایت می‌کرد. این شهید بزرگوار در هر مسئولیتی خیلی سریع جامی افتاد؛ مثل مسئولیتی که در دافوس داشت. شخصیت ایشان انعطاف خاصی داشت که در هر موقعیتی دقیقاً هم‌رنگ محیط می‌شد و در عملیات نیروی زمینی هم کاملاً اینگونه بود؛ سپس به قرارگاه امام حسین (ع) رفت و پس از آن معاون اجرایی ستاد کل و در نهایت معاون عملیات شد. ایشان در سمت معاون عملیات در رزمایش‌ها و مأموریت‌ها بسیار زحمت کشید.»

وی با مشاهده تصویر اعطای درجه شهید از سوی فرمانده معظم کل قوا اظهار کرد: «این عکس مربوط به پنج سال و نیم قبل و روز درجه گرفتن ایشان از حضرت آقا است. ما پس از نماز از حسینیه امام خمینی (ره) خارج شدیم و من ایشان را به عنوان معاون عملیات معرفی کردم. ایشان کتابی به قلم خودش را در آن روز به حضرت آقا هدیه داد. سردار نیلفروشان در آخرین جلسه‌ای که قبل از مأموریت داشتیم هم به همه افراد حاضر در جلسه انگشتر با عقیق یعنی هدیه داد.»

فرمانده حضور مردم اصفهان برای تشییع و مراسم شهیدان نیلفروشان و زاهدی را بسیار پر شور دانست و افزود: «شهید نیلفروشان با سردار زاهدی خیلی رفیق بود و سرانجام با فاصله زمانی اندک شهید شدند. هر دو شهید به دست شقی‌ترین دشمن اسلام شهید شدند و این یک شهادت بسیار جانانه است. یک ژنرال ایرانی در لبنان به دست صهیونیست‌ها شهید شد؛ اینها امتیازات انحصاری این شهید و افتخار بزرگی برای سپاه است. شهید نیلفروشان نه فقط افتخار این

خانواده، بلکه افتخار یک سپاه است.»

وی ادامه داد: «این شهید بالاترین درجه‌ها را دارند؛ اینها وسط میدان هستند؛ زمانی که حرفی می‌زنند ابتدا خودشان عمل می‌کنند؛ بنابراین شهادت ابتدا نصیب اینها می‌شود. این امتیازات بسیار ارزشمند است. بهترین سرنوشت برای هر کسی همین است و هیچ عاقبتی برای آقای نیلفروشان بهتر از شهادت نبود و نمی‌توانست آرزوی ایشان را برآورده کند.»

عبارت شهید سیدحسین نصرالله در توصیف شهید نیلفروشان

«محمدامین نیلفروشان» فرزند شهید نیز در ادامه این گفت‌وگو اظهار کرد: «آقا سید نگاه ویژه‌ای به پدرم داشت؛ یعنی ایشان جزء کسانی بود که آقا سید بسیار قبولشان داشتند. ما در زمان اعزام پدر به مأموریت لبنان دو سه هفته با خانواده در کرپلا بودیم و ایشان را ندیدیم و ایشان در موقع بازگشت ما به ایران اعزام شده بود. پدر هم کارهای اینجارا انجام دادند و هم راجع به صحبت‌های آقا سید توضیح دادند.»

وی ادامه داد: «مواردی را از آن جلسه معارفه برایم تعریف کرد از جمله اینکه سیدحسین گفته بود: «حاج عباس تکیه‌گاه، رفیق و شریک من است.»

در پایان این دیدار سردار سلامی لوح درجه رشادت سرلشکری سردار شهید عباس نیلفروشان را به همراه لوح سپاس تقدیم خانواده معزز شهید کرد. ششم مهرماه سال جاری در جریان حمله رژیم صهیونیستی به جنوب لبنان سردار عباس نیلفروشان، از فرماندهان عالی‌رتبه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی همراه «سیدحسین نصرالله» به شهادت رسید.

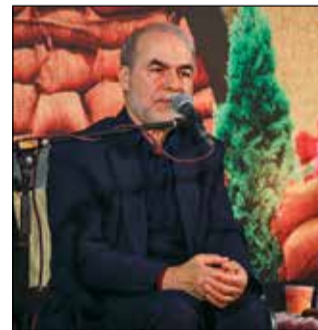
معاون عملیات نیروی زمینی سپاه، فرمانده دانشکده فرماندهی و ستاد سپاه و معاون عملیات کل سپاه از جمله مسئولیت‌های شهید نیلفروشان بود.

نماینده ولی فقیه در سپاه مطرح کرد**جنگی از جنس هنر، قلم و اندیشه**

هوش مصنوعی بهره‌مند شود. بصیرت نسبت به واقعات داخلی و خارجی، دشمنان و تکالیف، از الزامات مهم در این مسیر است.»

حجت‌الاسلام والمسلمین حاجی صادق با اشاره به ضرورت تقویت روحیه جهادی و خستگی‌ناپذیری در جنگ شناختی، اظهار داشت: «استادان بسیجی حوزه‌های علمیه باید پرچم‌دار امیدآفرینی و الگوسازی در جامعه باشند. نظام ولایی ایران ثمره پیوند امت و ولایت است. این پیوند، تضمین‌کننده بقا و آینده انقلاب اسلامی است و باید با جدیت حفظ شود.»

نماینده ولی فقیه در سپاه در پایان با تأکید بر اهمیت تحول در حوزه‌های علمیه و بسیج استاتید، خاطر نشان کرد: «این جنگ، جنگی از جنس هنر، قلم و اندیشه است. پرچمداران این میدان باید با بهره‌گیری از معارف الهی و نوآوری‌های علمی، نسل جدید را در برابر تهاجم فرهنگی دشمنان مصون نگه دارند. از استادان حوزه انتظار می‌رود با تقویت توانمندی‌های علمی و معنوی، نقش مرجعیت دینی و فرهنگی خود را در جامعه ایفا کنند.»

معاون سیاسی سپاه عنوان کرد**پیوند مردم با ولایت عامل شکست دشمن**

«سردار یدالله جوانی» گفت: «با توجه به پذیرش توافق آتش‌بس، امروز از کابینه رژیم صهیونیستی به عنوان کابینه فاجعه یاد می‌شود.»

معاون سیاسی سپاه در نهمین یادواره عالمان و شهدای محله خوشی و دو شهید گمنام شهر دولت‌آباد در مسجد امام موسی بن جعفر (ع) با بیان اینکه جبهه مقاومت اراده خود را بر رژیم صهیونیستی تحمیل کرد، افزود: «کشورهای استعماری از جمله انگلیس، فرانسه و آلمان در گذشته و در زمانه حاضر آمریکا و متحدان اروپایی‌اش چهار راهبردی و سیاست را در قبال ایران دنبال می‌کنند که شامل کوچک‌سازی، تضعیف، جلوگیری از پیشرفت و وابسته کردن ایران به سیاست غرب‌ها و قدرت‌های شیطانی است.»

معاون سیاسی سپاه با اشاره به راهبرد کوچک‌سازی ایران، گفت: «در دوره قاجار با چند جنگ و در دوره پهلوی بدون جنگ مناطقی از ایران جدا شد، به گونه‌ای که در ۲۰۰ سال گذشته یک میلیون کیلومتر مربع از سرزمین ما جدا شده است.»

وی با تأکید بر اینکه انقلاب اسلامی امروزه در جهان می‌درخشد، تأکید کرد: «مبادا مشکلاتی که ما امروزه داریم ما را از این راه نورانی که امام (ره) پیش روی ما قرار دادند، منحرف کند؛ راه شهدا و راه امام (ره) یک راه نورانی است و ما باید راه آنان را ادامه دهیم، زیرا راه شهدا زمینه‌ساز ظهور و حفظ استقلال و آبروی کشور است.»

پاسدار

شماره ۱۱۷۵ / دوشنبه ۸ بهمن ۱۴۰۳

روی خط**مشکل رتبه کارمندان فنی را مرتفع کنید**

۰۹۳۳۰۰۱۸۵۸ / سلام علیکم، جا دارد که فرماندهان و مسئولان ارشد نظام، به پاس تجلیل و قدردانی از الگوهای مقاومت و پیروزی در آموزش و پرورش کشورهای اسلامی و کشورهای آزاد مستقل، یک کتاب درسی با عنوان کتاب مقاومت و پیروزی در همه رشته‌ها و مقاطع تحصیلی منظور کنند. رضا جهانگیری قشلاقی از تبریز.

۰۹۱۵۰۰۴۲۷۲ / در خود و دیگران نهال امید به آینده را پرورش دهید. این نخستین و ریشه‌ای‌ترین جهاد شماست. امام خامنه‌ای / صلوات

۰۹۱۳۰۰۳۸۶۵ / باسلام و ادب و خدا قوت، اگر گوش‌مان به دهان رهبر معظم انقلاب باشد و منویات معظم‌له را اجرا کنیم، هیچ آسیبی به ایران اسلامی نمی‌رسد؛ چون گوش ایشان به دهان امام زمان (عج) است.

۰۹۰۱۰۰۲۱۲۶ / برای مجردها هم حق شرکت در پروژه‌های مسکن قائل شوید. با تشکر

۰۹۱۲۰۰۸۹۴۹ / از تبعات افسارگسیختگی گرانی‌ها و تورم و افزایش قیمت سکه، هراس جوانان از مهریه و ازدواج است و این موضوع موجب بروز اختلاف و طلاق در برخی زوج‌ها برای گرفتن مهریه است! مجازات زندان راهکار صحیح نیست و تدبیر مناسب لازم است.

۰۹۱۹۰۰۷۹۴۱ / سلام، مسئولان نظام باید از زمین و اقتصاد آن حمایت کنند. یاعلی مدد

۰۹۱۴۰۰۸۹۶۱ / سلام علیکم، همانطور که رهبر معظم انقلاب فرمودند؛ در کتاب‌ها خواهند نوشت که رژیم غاصب صهیونیستی بعد از کشتار زنان و کودکان شکست خورد، جا دارد که ایستادگی و مقاومت مردم مظلوم غزه و فلسطین در مقابل دشمنان و استکبار جهانی و رژیم جعلی صهیونیستی، در دانشگاه‌ها و آموزش و پرورش به صورت کتاب تاریخ مقاومت چاپ شود، تا آیندگان نتیجه صبر و استقامت و پیروی از رهبر و ولایت فقیه را بخوانند.

۰۹۱۸۰۰۸۶۳۱ / سه ماه یک بار کمک هزینه‌ای هرچند ناچیز برای بچه‌های صعب‌العلاج از طرف تعاون سپاه واریز می‌شود، یک ماه از پاییز گذشته هنوز خبری نیست؟! لطفاً از مسئولان مستقیم پیگیری باشید. صحیح صادق عزیزم ممنون که پیگیری می‌کنید.

۰۹۱۷۰۰۲۱۷۰ / ضمن عرض خسته نباشید خدمت مسئول محترم نیروی انسانی کل سپاه، خواهشمند است مشکل رتبه کارمندان فنی را رفع کنید تا بتوانند رتبه ۱۶ را بگیرند. باتشکر.

۰۹۱۳۰۰۲۱۴۳ / رزمایش نیروی دریایی سپاه و رونمایی از شهر زیرزمینی نشان از باور به نصرت الهی و غرور ملی است. ان‌شاءالله خداوند متعال تمام کارکنان نیروهای مسلح را حمایت کند و روزبه روز شاهد پیشرفت نظامی کشورمان باشیم که نتیجه‌اش ایجاد امنیت و پیشرفت اقتصادی است.

۰۹۳۳۰۰۲۵۸۱ / مبعث پیامبر اکرم (ص) را به همه مسلمانان جهان تبریک می‌گوییم. امیدوارم تمامی مسلمانان به ویژه سران کشورهای اسلامی در این روز تصمیم بگیرند که یک خصوصیت پیامبر اعظم (ص) را که «اِسْدَاءُ عَلَی الْکَفَّارِ رُحْمَاءٌ بَيْنَهُمْ» است، سرلوحه زندگی‌شان کنند.

صداق

هفته نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی
صاحب امتیاز

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیرمسئول: بدالله جوانی
سرمدیر: علی حیدری

شورای سیاست گذاری:

سیامک باقری، سعدالله زارعی،
عزیز غضنفری، فرهاد مهملوی، مهدی سعیدی،
فتح الله پیرشان، علی قاسمی، حسین عبداللهی فر
دبیر تحریریه: سیدفخرالدین موسوی
مدیر فنی: محمد صالح نادری
نگارش و ویرایش: محبوبه حاجی آقایی
صفحه آرا: علی اکبر هدایتی
عکاس: حامد گودرزی
ناظر چاپ: سعید قاسمی

چاپ: مرکز چاپ سپاه: ۰۲۱)۳۸۵۲۲۴۴۶
تلفن: ۱۱۰ و ۰۱۱۰۷۷۴۶۱۰۰ (۰۲۱)

basirat.ir
@ssweekly

نمبر: ۷۷۴۸۴۴۶
سامانه پیامک: ۳۳۰۰۹۹۰۰۳۳

شماره ۱۱۷۵ | دوشنبه ۸ بهمن ۱۴۰۳

کشکیات

در اعماق ۵۰۰ متری

سوده پاکاری

طنز نویسن

به گزارش خبرنگار ما، ایران از شهری
موشکی رونمایی کرده که مرا به تن دشمنانش
میخ طویله می کند.

گفته‌ها حاکی از آن است که این شهر
موشکی عامل ششای چشم و گوش بسیاری
از کشورهای، از جمله آمریکا و اسرائیل شده
است. در بین شفافیت‌گاران نام انگلیسی با لقبی
که ایرانیان به او داده‌اند «رویه نیر» نیز مشاهده
می‌شود.

طبق آخرین آمار به دست آمده، همزمان با
نمایش تنها یکی از این شهرهای مخفی سپاه در
اعماق ۵۰۰ متری خلیج فارس، هزینه ثبت نام
کلاس‌های آموزش شناسا برای شهرکنشینان
صهیونیست به شدت گران شده و همین عامل
موجب تشدید اعتراضات گردیده است.

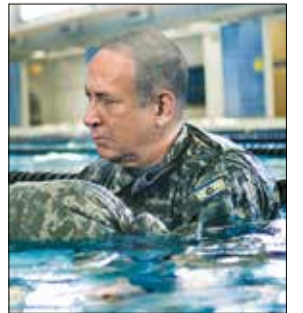
این در حالی است که سرلشکر سلامی
از آمادگی اجرای مأموریت شناورها و
موشک‌اندازها در تنگه هرمز خبر می‌دهد.
شاهدان عینی گفته‌اند با رونمایی از هر قسمت
شهر موشک، نتانیاهو یک سکنه ریز را رد
کرده و ترس آن می‌رود که ذره ذره جمع گردد
وانگهی....

خبرنگار ما گزارش می‌دهد که از
لحظه آغازین این رونمایی تا کنون بیشترین
جست‌وجو در گوگل به قیمت خرید دستگاه
اکسیژن‌ساز، نحوه ماساژ قلبی برای خروج
از شوک و درمان خانگی فشارخون عصبی
اختصاص یافته.

شهر زیر زمینی سپاه تحلیل‌گران
سلطنت طلب را به خط کرده تا با زیر سؤال
بردن دستاورد عجیب ایران به خود دلداری
بدهند؛ بلکه آمار تلفاتشان کاهش یابد.

در ساعات اولیه این رونمایی، شخصی با
عنوان ربیع پهلوی با خبرنگار ما تماس گرفته و
عنوان کرده می‌دانستم کار خودشان است. وی
معتقد است فیلم بخش شده از تلویزیون ایران
با استفاده از پرده سبز ضبط شده به همین خاطر
لباس‌های فرماندهان‌شان سبز رنگ است!

طبق گزارش رسیده همزمان با بخش
صحبت‌های سردار سلامی در رابطه با جهش
قابل توجه برد دریانوردی، سرعت دریانوردی
شناورها، برد موشک‌های مستقر بر این
شناورها و همچنین دقت و قدرت تخریب آنها،
تلویزیون‌های ماهواره‌ای برفک بخش کرده‌اند.

صبحانه

تسلیم نشو

هرگز تسلیم نشو! وقتی مشکلی رخ می‌دهد، وقتی جاده سربالایی است، وقتی پول کم و بدهی زیاد است، وقتی دلت می‌خواهد لبخند بزنی، اما درد سرپای تو را گرفته است، وقتی تحت فشار هستی، نفس بکش، اما تسلیم نشو... زندگی سرشار از فراز و نشیب است. ما می‌دانیم و لمسش می‌کنیم. بارها شکست می‌خوریم و بر می‌خیزیم. موفقیت شاید در یک قدمی مان باشد.

داستان

خاری در چشم تل آویو

مشخص می‌شود، انگشت برای کدامیک از این سوژه‌هاست؟ بین عکس‌ها، یکی شان میخ کویت می‌کند روی صندلی چرخان. بوی خون در بینی ات می‌پیچد. بلند می‌شوی ولی فینجان قهوه هم با بلندشدن نقش زمین می‌شود و چند تکه. تو هم به یاد تکه خاطره‌های پراکنده‌ات از صاحب عکس شاید هم صاحب انگشت، می‌افتی. عکس همان مردی که انگشت گذاشته بود روی «مناخیم» و «اسحاق رابین» و آنها را بهتر از یهودی‌ها می‌شناخت. همان که بازجوهای زندان را به ستوه آورده بود. با خودت می‌گویی: اگر این انگشت برای او باشد چه؟ چند پرونده را بیرون می‌کشی. باید کارت را شروع کنی و نمی‌توانی. تکه‌های شکسته فینجان را بر می‌داری و قهوه ریخته شده شبیه انگشت روی زمین نقش بسته است. با ته کفشت روی قهوه کف آزمایشگاه می‌کشی. کسی وارد اتاق می‌شود و چند نمونه خون بر می‌دارد و بدون هیچ حرفی تو را با انگشت تنها می‌گذارد.

برای بار اول است که دستانت می‌لرزد و پیشانی‌ات عرق کرده است. احساس می‌کنی صاحب انگشت، رویه‌رویت نشسته و مانند تو به انگشتش زل زده است. می‌کا عکسی برایت فرستاده، مردی زیر تلی از خاک و آجرهای شکسته افتاده است. به موها و پیشانی اش با دقت نگاه می‌کنی. آب دهانت را به سختی قورت می‌دهی. شک نداری که خودش است، همان زندانی که رهبری اعتصاب غذا را به عهده گرفته

عکس و مکث

یک عمر اسارت/ کریم یونس قدیمی‌ترین اسیر فلسطینی پس از ۴۰ سال اسارت آزاد شد

راه نرفته

مرغ همسایه غاز است

اکرم وصالی دلشاد

کارشناس ارشد روانشناس بالینی

نادیده گرفتن موفقیت‌های خود و اغراق در موفقیت‌های دیگران، «سندروم ایمباستر» یا «سندروم نقلی» نام دارد. این پدیده روان‌شناختی سبب می‌شود فرد نتواند موفقیت‌های خود را بپذیرد و فکر کند که موفقیت‌های او ناشی از تقلب، شانس یا دیگر عوامل خارجی هستند. تشویق دیگران را اغراق‌آمیز تصور کرده و خود را لایق آن نمی‌داند.

◆ **نشانه‌های سندروم ایمباستر /** خود را کم‌ارزش دانستن؛ افراد با این سندروم معمولاً موفقیت‌های خود را بی‌اهمیت یا نتیجه شانس می‌دانند و فکر می‌کنند هر فرد دیگری به راحتی می‌تواند به موفقیت‌های آنها دست یابد. ترس از بر ملا شدن؛ احساس مداوم ترس از اینکه دیگران متوجه «حقیقت» شوند و بفهمند که این فرد به اندازه‌ای که ادعا می‌کند، توانمند نیست. کمال‌گرایی؛ افراد با این سندروم به کمال‌گرایی تمایل داشته و انتظارات بسیار بالایی از خود دارند. ریشه اصلی سندروم ایمباستر در همین کمال‌گرایی پنهان در ناخودآگاه افراد است. مقایسه خود با دیگران؛ مرتباً خود را با دیگران مقایسه می‌کنند و موفقیت‌های دیگران را بیش از حد بزرگ می‌بینند.

صادقانه

هدف بعثت

خداوند حضرت محمد (ص) را به حق مبعوث کرد تا بندگانش را از پرستش بت‌ها به عبادت خویش دعوت کند، و از اطاعت شیطان، به اطاعت خود فراخواند؛ (این دعوت الهی) به وسیله قرآنی انجام شد که آن را با بیانی روشن، تبیین و استوار کرده است.

امام علی(ع)؛ نهج البلاغه خطبه ۱۴۷

غیر رسمی

تکریم قاریان نوجوان

در جلسه‌ای که بیشتر قاریان مشهور قرآن حضور داشتند، حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای دستور دادند نوجوانان قرآن بخوانند و صدای‌شان را نیز ضبط کنند. بچه‌ها یکی پس از دیگری قرآن خواندند. آقای منصوری نیز در آن جلسه سوره حمد را با صدای عبدالباسط و با یک نفس قرائت کرد. آقا ایشان را خیلی تشویق کردند و به رسم یادبود یک سکه بهار آزادی به آقای منصوری هدیه دادند.

سپس آقا فرمودند: «بزرگ‌ترها نیز قرآن بخوانند.» یکی از دوستان بلند شد و ضبط را مقابل قاری گذاشت، چون نوار تمام شده بود، ایشان نوار را برگرداند تا قرائت آن‌ها را روی قرائت قاریان نوجوان ضبط کند، آقا سریع تذکر دادند و ایشان را از این کار بازداشتند. آن شخص عرض کرد: «آقا این نوجوانان که قاری نیستند، اگر قرار است قرائت فردی ضبط شود، باید از استادان این رشته باشد.» آقا فرمودند: «آن نوار را نزد من بیاورید.» سپس نوار را گرفتند و فرمودند: «ما سالیان سسال صدای بزرگ‌ترها را شنیده‌ایم، اما این نوجوانان را کمتر می‌بینیم، نوار اینها را داشته باشیم بهتر است.» به این ترتیب آقا نگذاشتند صوت نوجوانان، پاک شود. از دیدن این صحنه نوجوانان خیلی تحت تأثیر قرار گرفتند.

سیدمجتبی سادات فاطمی

حسن ختام

تومی‌آبی...

زمان گذشت و قلبم گواهی می‌دهد که به یقین تو می‌آیی. تو می‌آیی و آینه‌های زنگار گرفته قرن‌ها جهالت و سکوت و روزمرگی را دویاره جلا خواهی داد.

تو می‌آیی و قلب‌های سپیاه شده از تنهایی را دویاره با حضور روشنی‌بخش خود نورانی خواهی کرد. تو می‌آیی و دلم را خوبشواند تمام پنجره‌های جهان می‌کنی.

تو می‌آیی و چشمان جهان را به آبشاران زلال معنویت پیوند می‌زنی. تو می‌آیی و فریادهای فروخته ستم‌دیدگان جهان را معنا می‌بخشی. تو می‌آیی و گوش جهان را که از فریادهای گوش خراش شیاطین کفر والحادر کرده است، با زمزمه روح‌بخش محبت نوازش می‌کنی. تو می‌آیی و من خوب می‌دانم که روزی از همین دریچه که سال‌هاست بسته مانده است، جوانه‌ای خواهد روید؛ جوانه‌ای سبز که از خیال همیشه منتظر من به سمت آسمان‌های آبی حضور تو سر بر خواهد آورد.

با بصیرت زندگی کن

آخرین اخبار و تحلیل‌ها را در پایگاه اینترنتی Basirat.ir بخوانید

به مناسبت ولادت با سعادت امام حسین (ع) و روز پاسدار
مراسم تکریم از پاسداران نمونه نمایندگی ولی فقیه در سپاه
سخنران: حجت‌الاسلام والمسلمین حاجی صادق
زمان: دوشنبه ۱۵ بهمن ۱۴۰۳ همزمان در همه رده‌های نمایندگی